

Briselē, 2023. gada 5. decembrī
(OR. en)

16394/23

**Starpiestāžu lieta:
2023/0046(COD)**

**TELECOM 370
COMPET 1231
MI 1089
CODEC 2406**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2023. gada 5. decembris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	15664/23
K-jas dok. Nr.:	6845/23
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts) – vispārēja pieeja (2023. gada 5. decembris)

Pielikumā ir pievienota Padomes vispārējā pieeja par minēto priekšlikumu, ko Padome (Transports, telekomunikācijas un enerģētika) apstiprināja 3991. sanāsmē, kas notika 2023. gada 5. decembrī.

Ar vispārējo pieeju tiek noteikta Padomes provizoriskā nostāja attiecībā uz šo priekšlikumu, un tā ir pamats tam, lai gatavotos sarunām ar Eiropas Parlamentu.

2023/0046 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un
Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Pēdējos desmit gados digitālā ekonomika ir ienesusi iekšējā tirgū radikālas pārmaiņas. Savienība iecerējusi digitālo ekonomiku, kas sniedz noturīgas ekonomiskas un sociālas priekšrocības, kuru pamatā ir teicama un droša savienojamība visiem un visur Eiropā. Augstas kvalitātes digitālā infrastruktūra, kuras pamatā ir ļoti augstas veiktspējas tīkli (LAVT), ir praktiski visu mūsdienīgas un novatoriskas ekonomikas nozaru balsts. Tai ir stratēģiska nozīme sociālajā un teritoriālajā kohēzijā, kā arī Savienības konkurētspējā un digitālajā līderībā. Tāpēc iedzīvotājiem, kā arī privātajam un publiskajam sektoram vajadzētu būt iespējai iekļauties digitālajā ekonomikā.

¹ OV C ..., ..., ... lpp.

² OV C ..., ..., ... lpp.

- (2) Covid-19 pandēmijas laikā vēl vairāk paātrinājās tehnoloģiju ātrā attīstība, strauji auga platjoslas datplūsma un arvien vairāk palielinājās pieprasījums pēc modernas un ļoti ātrdarbīgas savienojamības. Rezultātā ir sasniegta lielākā daļa Digitālās programmas 2010. gadam³ mērķrādītāju, taču tie ir arī novecojuši. To mājāsaimniecību īpatsvars, kurām ir pieejams internets ar ātrumu 30 Mb/s, ir izaudzis no 58,1 % 2013. gadā līdz 90 % 2022. gadā. Tikai 30 Mb/s pieejamība vairs neatbilst nākotnes prasībām un nesaskan ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/1972⁴ noteiktajiem jaunajiem mērķiem nodrošināt savienojamību un plašu ļoti augstas veiktspējas tīklu pieejamību. Tāpēc Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/2481⁵ ES noteica atjauninātus mērķrādītājus 2030. gadam, kas labāk atbilst gaidāmajām nākotnes savienojamības vajadzībām, kad visām Eiropas mājāsaimniecībām vajadzētu būt aptvertām gigabitiskā tīklā un visās apdzīvotās vietās vajadzētu būt 5G.
- (3) Lai sasniegtu šos mērķrādītājus, ir vajadzīga politika, kas paātrinātu ļoti augstas veiktspējas fiksēto un bezvadu tīklu ierīkošanu un samazinātu tās izmaksas visā Savienībā, aptverot pareizu plānošanu, koordināciju un administratīvās slodzes samazināšanu.
- (4) *svītrots*
- (5) Ļoti augstas veiktspējas tīklu (kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/1972) ierīkošanai visā Savienībā ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas, un lielu daļu no tām veido inženiertehnisko darbu izmaksas. Dārgu inženiertehnisko darbu nepieciešamību samazinātu un platjoslas pakalpojumu izvēršanas efektivitāti varētu fiziskās infrastruktūras kopīgošana.
- (6) Var uzskatīt, ka vairumu LĀVT ierīkošanas izmaksu rada ierīkošanas procesa neefektivitāte, kas saistīta ar: i) pašreizējās pasīvās infrastruktūras (piemēram, kanālu, cauruļu, kabeļu aku, sadales skapju, balstu, mastu, antenu iekārtu, torņu un citu balsta konstrukciju) izmantošanu; ii) trūkumiem inženiertehnisko darbu koordinēšanā; iii) apgrūtinotām administratīvām atļauju piešķiršanas procedūrām; un iv) trūkumiem tīklu ierīkošanā ēku iekšpusē, kas, īpaši laukos, rada augstus finansiālus šķēršļus.

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, 19.5.2010., COM(2010) 245.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/61/ES⁶, kas tika pieņemta, reaģējot uz vajadzību samazināt platjoslas ierīkošanas izmaksas, bija iekļauti pasākumi attiecībā uz infrastruktūras koplietošanu, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un administratīvās slodzes samazināšanu. Lai vēl vairāk atvieglotu LĀVT, ieskaitot optiskās šķiedras un 5G tīklus, ierīkošanu, Eiropadome 2020. gada 9. jūnija secinājumos par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu aicināja izstrādāt papildu pasākumu kopumu, lai atbalstītu pašreizējo un jauno tīklu ierīkošanas vajadzības, to vidū Direktīvas 2014/61/ES pārskatīšanu.
- (8) Direktīvā 2014/61/ES noteiktie pasākumi palīdzēja ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu palētināt. Tomēr šie pasākumi būtu jāpastiprina, lai vēl vairāk samazinātu izmaksas un paātrinātu tīklu ierīkošanu.
- (9) Pasākumiem, kuru mērķis ir efektīvizēt publiskās un privātās esošās infrastruktūras izmantošanu un samazināt izmaksas un šķēršļus jaunu inženiertehnisku būvdarbu veikšanai, vajadzētu būtiski palīdzēt nodrošināt ātru un plašu LĀVT ierīkošanu. Šiem pasākumiem būtu jāuztur efektīva konkurence, nekaitējot esošās infrastruktūras drošībai un vienmērīgai darbībai.
- (10) Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus, kas samazina platjoslas ierīkošanas izmaksas, arī pārsniedzot Direktīvas 2014/61/ES noteikumus. Tomēr šie pasākumi joprojām ir ļoti atšķirīgi dažādās dalībvalstīs un ir devuši atšķirīgus rezultātus visā Savienībā. Dažu šo pasākumu paplašināšana visā Savienībā un jaunu pastiprinātu pasākumu īstenošana varētu ievērojami veicināt digitālā vienotā tirgus labāku darbību. Turklāt atšķirības normatīvajās prasībās un nekonsekventa Savienības noteikumu īstenošana dažkārt kavē komunālo pakalpojumu uzņēmumu sadarbību. Atšķirības var arī radīt šķēršļus tādu jaunu uzņēmumu ienākšanai tirgū, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītās iekārtas tā, kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/1972 (“operatori”). Šīs atšķirības var arī liegt jaunas uzņēmējdarbības iespējas, kavējot iekšējā tirgus attīstību, kas ļautu izmantot un ierīkot fizisko infrastruktūru LĀVT vajadzībām. Turklāt pasākumi, kas izziņoti valstu ceļvežos un īstenošanas ziņojumos, kurus dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar Komisijas Ieteikumu (ES) 2020/1307⁷, neaptver visas Direktīvas 2014/61/ES jomas un nerisina visus jautājumus konsekventi un pilnīgi. Tāda ir situācija, neraugoties uz to, cik svarīgi ir rīkoties visā ierīkošanas procesā un dažādās nozarēs, lai panāktu saskanīgu un ievērojamu ietekmi.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/61/ES (2014. gada 15. maijs) par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai (OV L 155, 23.5.2014., 1. lpp.).

⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1307 (2020. gada 18. septembris) par kopīgu Savienības rīkkopu, kuras mērķis ir samazināt ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanas izmaksas un nodrošināt savlaicīgu un investīcijām labvēlīgu piekļuvi 5G radiofrekvenču spektram nolūkā veicināt savienojamību, atbalstot ekonomikas atveseļošanu no Covid-19 krīzes Savienībā (OV L 305, 21.9.2020., 33. lpp.).

- (11) Šīs regulas mērķis ir nostiprināt un saskaņot tiesības un pienākumus, kas piemērojami visā Savienībā, lai paātrinātu LĀVT ierīkošanu un starpnozaru koordinēšanu, ieskaitot pamattīklus un 5G gatavus tīklus. Tas palīdzēs uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, panākt apjomradītus ietaupījumus. Tam, ka Savienībā trūkst augstas kvalitātes savienojamības, var būt spēcīga pakārtota ietekme uz pārrobežu tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu, jo daudzus pakalpojumus var sniegt tikai tad, ja visā Savienībā ir izveidots pietiekami veikspējīgs tīkls. Nodrošinot uzlabotus vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šī regula neliedz piemērot Savienības tiesību aktiem atbilstošus stingrākus vai detalizētākus valsts noteikumus, kas veicina esošās fiziskās infrastruktūras kopīgu izmantošanu vai ļauj efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, papildinot vai pārsniedzot šajā regulā noteiktās tiesības un pienākumus, un paredz risinājumus tās mērķu labākai sasniegšanai. Piemēram, dalībvalstis saistībā ar noteikumiem par inženiertehnisko darbu koordinēšanu varētu rīkoties plašāk, tos attiecinot arī uz privāti finansētiem projektiem vai pieprasot, lai vienotajā informācijas punktā elektroniski tiktu sniegta plašāka informācija par fizisko infrastruktūru vai plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, vai piemērojot īsākus termiņus, ar noteikumu, ka tādējādi netiek pārkāpti Savienības tiesību akti, ieskaitot šīs regulas noteikumus.
- (12) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, arī attiecībā uz īpašiem regulatīviem pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1772 II daļas II sadaļas II–IV nodaļu un Direktīvu 2002/77/EK⁸, šo direktīvu noteikumiem vajadzētu prevalēt pār šo regulu. Šī regula neskar valsts regulatīvo iestāžu iespēju saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1772 saglabāt vai ieviest pasākumus, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā, piemēram, pienākumus attiecībā uz piekļuvi ēkas iekšējai instalācijai.
- (13) Operatoriem, it īpaši jaunpienācējiem, var būt daudz lietderīgāk atkalizmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru, ieskaitot citu komunālo pakalpojumu infrastruktūru, lai ierīkotu LĀVT vai ar tiem saistītas iekārtas. Tas īpaši attiecas uz teritorijām, kur nav pieejams piemērots elektronisko sakaru tīkls vai kur jaunas fiziskās infrastruktūras izveide nebūtu ekonomiski izdevīga. Turklāt sinerģija starp nozarēm var būtiski samazināt vajadzību pēc inženiertehniskajiem darbiem, kas attiecas uz ļoti augstas veikspējas tīklu ierīkošanu. Tāda atkalizmantošana var arī samazināt ar šiem darbiem saistītās sociālās un vidiskās izmaksas, piemēram, piesārņojumu, troksni un satiksmes sastrēgumus. Tāpēc šai regulai būtu jāattiecas ne tikai uz operatoriem, bet arī uz īpašniekiem vai tiesību turētājiem, kuriem ir tiesības izmantot plašu un visuresošu fizisko infrastruktūru, kas ir piemērota, lai izvietotu elektronisko sakaru tīklu elementus, piemēram, fiziskus tīklus elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmas, kā arī apkures un transporta pakalpojumu nodrošināšanai. Tiesību turētāju gadījumā tas nemaina nekādas trešo personu tiesības uz īpašumu. Attiecīgā gadījumā minētajā nolūkā būtu jāņem vērā arī īrnieku tiesības.

⁸ Komisijas Direktīva 2002/77/EK (2002. gada 16. septembris) par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū ([OV L 249, 17.9.2002., 21. lpp.](#)).

- (14) Lai uzlabotu LĀVT izvēršanu iekšējā tirgū, šajā regulā būtu jāparedz tiesības uzņēmumiem, kuri nodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas (tostarp publiskas dabas uzņēmumiem), piekļūt fiziskajai infrastruktūrai neatkarīgi no tās atrašanās vietas saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem, kas atbilst parastai īpašumtiesību izmantošanai. Pienākumam dot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai nebūtu jāskar tiesības, kas ir īpašniekiem, uz kuru zemes vai kuru ēkās atrodas attiecīgā infrastruktūra.
- (15) Proti, ņemot vērā bezvadu fiziskās infrastruktūras nodrošinātāju, piemēram, “torņu uzņēmumu”, straujo attīstību un to arvien pieaugošo nozīmi, nodrošinot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas piemērota bezvadu elektronisko sakaru tīklu elementu, piemēram, 5G, uzstādīšanai, jēdziena “tīkla operators” definīcija būtu jāpaplašina, iekļaujot ne tikai uzņēmumus, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, un cita veida tīklu, piemēram, transporta, gāzes vai elektroenerģijas, operatorus, bet arī uzņēmumus, kuri nodrošina ar tīkliem saistītās iekārtas un uz kuriem tādējādi attiecas visi šajā regulā noteiktie pienākumi un priekšrocības, izņemot noteikumus par ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un piekļuves nodrošināšanu.
- (15.a) Šajā regulā noteiktos pienākumus dalībvalstis var attiecināt arī uz struktūrām, kuras neietilpst tās darbības jomā, piemēram, organizatoriskām vienībām, kam pēc likuma nav tiesībsubjektības, bet piemīt rīcībspēja un kas var pilnībā piedalīties saimnieciskos darījumos, vai uzņēmumiem, kuriem ir publisku struktūru piešķirta koncesija.
- (16) Ņemot vērā to zemo diferenciācijas pakāpi, tīkla fiziskajās iekārtās bieži var vienlaikus izvietot plašu elektronisko sakaru tīkla elementu klāstu, neietekmējot galveno sniegto pakalpojumu, ar minimālām pielāgošanas izmaksām. Tie ir elementi, kas spēj nodrošināt LĀVT atbilstīgi tehnoloģiskās neitralitātes principam. Tāpēc fizisko infrastruktūru, kas paredzēta tikai citu tīkla elementu izvietošanai, nekļūstot par aktīvu tīkla elementu, būtībā var izmantot, lai izvietotu elektronisko sakaru kabeļus, iekārtas vai jebkuru citu elektronisko sakaru tīkla elementu neatkarīgi no infrastruktūras pašreizējā lietojuma vai īpašumtiesībām, drošības apsvērumiem vai infrastruktūras īpašnieka nākotnes uzņēmējdarbības interesēm. Publisko elektronisko sakaru tīklu fizisko infrastruktūru būtībā var izmantot arī citu tīklu elementu izvietošanai. Tāpēc attiecīgos gadījumos publisko elektronisko sakaru tīklu operatori var nodrošināt piekļuvi saviem tīkliem, lai būtu iespējams ierīkot citus tīklus. Neskarot īpašas vispārējās intereses, kas saistītas ar galvenā pakalpojuma sniegšanu, vienlaikus būtu jāveicina sinerģija starp tīkla operatoriem, lai palīdzētu sasniegt Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos digitālos mērķrādītājus.

- (17) Ja nav pamatota izņēmuma, fiziskās infrastruktūras elementos, kuri pieder publiskām iestādēm vai kurus tās kontrolē, pat ja tie nav tīkla daļa, var izvietot arī elektronisko sakaru tīkla elementus, un šādos gadījumos tie būtu jādara pieejami, lai atvieglotu LĀVT, it īpaši bezvadu tīklu, elementu uzstādīšanu. Fiziskās infrastruktūras elementu piemēri ir ēkas, tostarp to jumti un daļa no to fasādēm, ēku ievadi un citi aktīvi, arī ielu aprīkojums, piemēram, laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas, autobusu un tramvaju pieturas un metro un dzelzceļa stacijas. Dalībvalstīm ir jāapzina konkrētas tādas fiziskās infrastruktūras kategorijas, kura to teritorijā pieder publiskām iestādēm vai kuru tās kontrolē, un kurai nevar piemērot pienākumu nodrošināt piekļuvi, piemēram, arhitektoniskas, vēsturiskas, reliģiskas vai vidiskas vērtības dēļ.
- (18) Šai regulai nebūtu jāskar īpašie aizsardzības pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu valsts drošību, drošumu un sabiedrības veselību, tīklu, it īpaši valsts tiesību aktos noteiktās kritiskās infrastruktūras tīklu, drošību un integritāti, un panāktu, ka tīklos, kurus izmanto cilvēku patēriņam paredzēta ūdens nodrošināšanai, netiek ietekmēti galvenie tīkla operatora sniegtie pakalpojumi. Taču valstu tiesību aktos izklāstīti vispārīgi noteikumi, ar ko liedz tīklu operatoriem risināt sarunas par uzņēmumu, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas, piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, varētu kavēt tirgus izveidi attiecībā uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai. Tāpēc šādi vispārīgi noteikumi būtu jāatceļ. Tajā pašā laikā šajā regulā noteiktajiem pasākumiem nevajadzētu liegt dalībvalstīm iespēju saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem stimulēt komunālo pakalpojumu sniedzējus piešķirt piekļuvi infrastruktūrai, izslēdzot ieņēmumus, kas gūti saistībā ar piekļuvi to fiziskajai infrastruktūrai, no to tarifu aprēķina, kuri galalietotājiem noteikti par pakalpojumu sniedzēju galveno darbību vai darbībām.
- (19) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un izvairītos no nesamērīgām slodzēm tīkla operatoriem, vienlaikus piemērojot divus atšķirīgus piekļuves režīmus vienai un tai pašai fiziskajai infrastruktūrai, fiziskajai infrastruktūrai, uz kuru attiecas valsts regulatīvo iestāžu noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi, ievērojot Direktīvu (ES) 2018/1972, vai pienākumi nodrošināt piekļuvi, kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, nebūtu jāpiemēro šajā regulā noteiktie pienākumi nodrošināt piekļuvi, kamēr šādi pienākumi nodrošināt piekļuvi ir spēkā. Tomēr šī regula būtu jāpiemēro, kad valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 ir noteikusi pienākumu nodrošināt piekļuvi, kas ierobežo attiecīgās fiziskās infrastruktūras izmantošanu. Piemēram, tas varētu notikt, ja operators, kas plāno savienot bāzes stacijas, lai piekļūtu vairumtirdzniecībai atvēlētajai jaudai, pieprasa piekļuvi pastāvošajai fiziskajai infrastruktūrai, kurai tirgū ir noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi⁹.

⁹ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/2245 (2020. gada 18. decembris) par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi, 18.12.2020., C(2020) 8750, OV L 439, 29.12.2020., 23. lpp.

- (20) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un saglabātu stimulus investēt, tīkla operatoram vai publiskajai iestādei vajadzētu būt tiesībām taisnīgu un pamatotu iemeslu dēļ atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai. Proti, fiziskā infrastruktūra, kurai pieprasīta piekļuve, varētu būt tehniski nepiemērota īpašu apstākļu dēļ vai tādēļ, ka trūkst pieejamu telpu vai ir pietiekami pamatotas tīkla operatora turpmākās vajadzības pēc telpām, piemēram, publiski pieejamos investīciju plānos. Lai izvairītos no iespējamiem konkurences izkropļojumiem vai piekļuves atteikuma nosacījumu iespējamās ļaunprātīgas izmantošanas, ikkatrs šāds atteikums būtu pienācīgi jāpamato un jābalsta uz taisnīgiem un sīki izklāstītiem iemesliem. Piemēram, šādi iemesli netiks uzskatīti par objektīviem, ja uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir ierīkojis fizisko infrastruktūru, pateicoties inženiertehnisko darbu koordinēšanai ar tīkla operatoru, kas nav elektronisko sakaru tīkla operators, un atsakās piešķirt piekļuvi, pamatojoties uz LĀVT elementu izvietojumam pieejamo telpu iespējamu trūkumu, kas izriet no tā kontrolē esošā uzņēmuma lēmumiem. Šādā gadījumā konkurences izkropļojumi varētu rasties, ja teritorijā, uz ko attiecas piekļuves pieprasījums, nav cita LĀVT. Tāpat īpašos apstākļos infrastruktūras koplietošana varētu apdraudēt drošību vai sabiedrības veselību, tīklu, tostarp kritiski svarīgas infrastruktūras tīklu, integritāti un drošību vai kaitēt tādu pakalpojumu sniegšanai, kuriem galvenokārt tiek izmantota šī infrastruktūra. Turklāt, ja tīkla operators jau nodrošina dzīvotspējīgu alternatīvu risinājumu pasīvai vairumtirdzniecības fiziskai piekļuvei elektronisko sakaru tīkliem, kas atbilst piekļuves prasītāja vajadzībām, piemēram, tumšo optisko šķiedru vai optiskās šķiedras atsaistīšanu, piekļuve pamatā esošajai fiziskajai infrastruktūrai varētu radīt negatīvu ekonomisko ietekmi tā uzņēmējdarbības modelī, it īpaši tāda operatoru uzņēmējdarbības modelī, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības tirgos, un uz stimuliem veikt investīcijas. Šī regula neliedz dalībvalstīm ierobežot piekļuves atteikuma nosacījumus, pamatojoties uz to, ka pastāv alternatīvs tumšās optiskās šķiedras vai optiskās šķiedras atsaistīšanas piedāvājums, ja šādi produkti attiecīgajā tirgū nebūtu dzīvotspējīgs alternatīvs risinājums pasīvai vairumtirdzniecības fiziskai piekļuvei elektronisko sakaru tīkliem. Tas var arī radīt fiziskās infrastruktūras neefektīvas dublēšanas risku. Novērtējot šādu alternatīvu vairumtirdzniecības fiziskās piekļuves risinājumu noteikumu taisnīgumu un saprātīgumu, cita starpā būtu jāņem vērā tā uzņēmuma pamatā esošais uzņēmējdarbības modelis, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, piešķirot piekļuvi, un nepieciešamība izvairīties no kādas puses būtiskas ietekmes tirgū, ja tāda ir, nostiprināšanās; un vai piekļuves nodrošinātājs sasaista vai apvieno piekļuvi ar pakalpojumiem, kas nav absolūti nepieciešami. Lai saglabātu investīciju stimulus un izvairītos no negatīvas un neparedzētas ekonomiskās ietekmes uz operatora, kas ir pirmais tirgus dalībnieks, uzņēmējdarbības modeli *FttP* tīklu izvēršanā, jo īpaši lauku apvidos, dalībvalstis varētu paredzēt, ka tad, ja uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, prasa piekļuvi vienīgajam optiskās šķiedras tīklam, kas atrodas tā mērķa pārklājuma zonā, piekļuves nodrošinātājs varētu atteikt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, ja tas ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem sniedz dzīvotspējīgus alternatīvus vairumtirdzniecības aktīvās piekļuves risinājumus, kas ir piemēroti ļoti augstas veiktspējas tīklu nodrošināšanai.

- (21) Lai atvieglotu esošās fiziskās infrastruktūras atkalizmantošanu, ja operatori pieprasa piekļuvi noteiktā teritorijā, tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, būtu jāizsaka piedāvājums par savu iekārtu koplietošanu saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, arī attiecībā uz cenu, ja piekļuve nav atteikta taisnīgu un pamatotu iemeslu dēļ. Būtu arī jāliek publiskajām iestādēm piekļuvi piedāvāt ar nediskriminējošiem nosacījumiem. Atkarā no apstākļiem piekļuves piešķiršanas nosacījumus varētu ietekmēt vairāki faktori. Šiem nosacījumiem būtu jānodrošina, ka piekļuves nodrošinātājiem ir taisnīga iespēja gūt taisnīgu atdevi no investīcijām un atgūt izmaksas, kas radušās, lai nodrošinātu piekļuvi, un tie var ietvert: i) uzturēšanas un pielāgošanas papildu izmaksas; ii) profilaktiskus aizsardzības pasākumus, kuri jāpieņem, lai mazinātu negatīvu ietekmi uz tīkla drošumu, drošību un integritāti; iii) īpašu atbildības regulējumu kaitējuma gadījumā; iv) infrastruktūras izbūvei piešķirtu publisko subsīdiu izmantošanu, ieskaitot specifiskus noteikumus, kas saistīti ar subsīdijām vai atbilstīgi Savienības tiesību aktiem noteikti valstu tiesību aktos; v) spēju nodrošināt vai sniegt infrastruktūras jaudu, lai izpildītu sabiedrisko pakalpojumu saistības; un vi) ierobežojumus, kas izriet no valsts noteikumiem, kuru mērķis ir aizsargāt vidi, tostarp, līdz minimumam samazinot vizuālo ietekmi uz infrastruktūru, lai tādējādi nodrošinātu sabiedrības atbalstu un ilgtspējīgu izvērsanu, kā arī aizsargāt sabiedrības veselību un sabiedrisko drošību vai sasniegt pilsētu un lauku plānošanas mērķus.
- (22) Investīcijām publisko elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu fiziskajā infrastruktūrā būtu tieši jāveicina Lēmumā (ES) 2022/2481 noteikto mērķu sasniegšana, un tajās nevajadzētu pieļaut oportunistisku rīcību. Tāpēc attiecībā uz visiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi vai koordinēt inženiertehniskos darbus būtu pilnībā jāņem vērā vairāki faktori, kā: i) minēto investīciju ekonomiskā dzīvotspēja, pamatojoties uz to riska profilu; ii) laika grafiks investīciju atdevei; iii) piekļuves ietekme uz pakārtoto konkurenci un attiecīgi uz cenām un investīciju atdevi; iv) tīkla aktīvu nolietojums piekļuves pieprasījuma brīdī; v) uzņēmējdarbības pamatojums, kas ir investīcijas pamatā, it īpaši fiziskajā infrastruktūrā, ko izmanto ļoti augstas veiktspējas tīkla pakalpojumu sniegšanai; un vi) iespējas, kas agrāk piedāvātas piekļuves prasītājam, lai veiktu līdzierīkošanu. Saistībā ar cenu un noteikumu noteikšanu, ko veic tīklu operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, dažus spēkā esošos līgumus un komerciālos noteikumus, par kuriem vienojušies piekļuves prasītāji un piekļuves nodrošinātāji, varētu kā salīdzinošās novērtēšanas faktoru izmantot vai nu piekļuves nodrošinātāji, vai strīdu izšķiršanas struktūras, lai noteiktu, vai cenas un noteikumi ir taisnīgi un saprātīgi, jo tie atspoguļo tirgus cenas un nosacījumus.
- (23) Publiskajām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var trūkt pietiekamu resursu, pieredzes vai nepieciešamo tehnisko zināšanu iesaistei sarunās ar operatoriem par piekļuvi. Lai atvieglotu piekļuvi šo publisko iestāžu fiziskajai infrastruktūrai, varētu izraudzīties iestādi, kas koordinētu piekļuves pieprasījumus, sniegtu juridiskas un tehniskas konsultācijas piekļuves noteikumu apspriešanā un ar vienotā informācijas punkta starpniecību darītu pieejamu attiecīgo informāciju par tādu fizisko infrastruktūru. Koordinējošā iestāde varētu arī palīdzēt publiskajām iestādēm sagatavot līgumu paraugus un uzraudzīt piekļuves pieprasījumu izskatīšanas iznākumu un ilgumu. Šī iestāde varētu arī palīdzēt strīdos par piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas pieder publiskajām iestādēm vai ir to kontrolē.

- (24) Dalībvalstis var sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, tostarp, bet ne tikai, uz taisnīgu un saprātīgu nosacījumu piemērošanu. Sagatavojot norādījumus, būtu pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu viedokļi. Ja iestādes, kas izraudzītas norādījumu sniegšanai, nav valstu strīdu izšķiršanas struktūras, būtu pienācīgi jāņem vērā pēdējo minēto struktūru viedokļi.
- (25) Operatoriem vajadzētu pēc pieprasījuma būt pieejamam informācijas minimumam par fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem ierīkošanas teritorijā. Tas ļaus tiem efektīvi plānot LĀVT ierīkošanu un nodrošināt šādu tīklu ierīkošanai piemērotas pašreizējās fiziskās infrastruktūras un plānoto inženiertehnisko darbu efektīvāko izmantošanu. Šāds informācijas minimums ir priekšnoteikums, lai varētu novērtēt pašreizējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas iespējas vai plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu konkrētā teritorijā, kā arī lai samazinātu kaitējumu jebkurai pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai. Ņemot vērā iesaistīto ieinteresēto personu skaitu (kas attiecīgā gadījumā attiecas uz publiski un privāti finansētiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī uz pašreizējo fizisko infrastruktūru) un lai atvieglotu piekļuvi šai informācijai (pāri nozarēm un robežām), tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm, uz ko attiecas pienākums nodrošināt pārredzamību, būtu noteiktajā termiņā nekavējoties jādara pieejams šāds atjauninātas informācijas minimums ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tas vienkāršos pieprasījumu piekļūt šādai informācijai pārvaldību un ļaus paust interesi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu operatoriem, kam laiks ir ļoti svarīgs. Informācijas minimums par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem būtu jādara pieejams ar vienotā informācijas punkta starpniecību, tiklīdz informācija ir pieejama attiecīgajam tīkla operatoram, un jebkurā gadījumā un ja ir vajadzīgas atļaujas, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atļaujas pieteikuma pirmās iesniegšanas kompetentajām iestādēm.
- (26) Informācijas minimums būtu nekavējoties jādara pieejams ar vienotā informācijas punkta starpniecību, ievērojot samērīgus, nediskriminējošus un pārredzamus noteikumus, lai operatori varētu iesniegt informācijas pieprasījumus. Vienotais informācijas punkts varētu sastāvēt no elektroniska informācijas repozitorija, kur var piekļūt informācijai vai darīt to pieejamu un kur var iesniegt pieprasījumus tiešsaistē, izmantojot digitālos rīkus, piemēram, tīmekļlapas, elektroniskās adreses, digitālas lietotnes un digitālas platformas. Pieejamā informācija var būt ierobežota, lai nodrošinātu tīklu, jo īpaši kritiskās infrastruktūras tīklu drošību un integritāti, valsts drošību vai aizsargātu likumīgus ekspluatācijas noslēpumus un komercnoslēpumus. Vienotajam informācijas punktam nav jāmitina informācija, ja tas nodrošina, ka tas sniedz savienojumus ar citiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, digitālo platformu datubāzēm vai digitālajām lietotnēm, kurās informācija tiek glabāta. Attiecīgi var paredzēt dažādus vienotā informācijas punkta modeļus. Vienotais informācijas punkts var nodrošināt papildu funkcijas, piemēram, piekļuvi papildu informācijai vai atbalstu pieprasījumu par piekļuvi esošajai fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījumu izskatīšanā.

- (27) Turklāt, ja pieprasījums ir pamatots, it īpaši, ja tas vajadzīgs, lai koplietotu pašreizējo fizisko infrastruktūru vai koordinētu inženiertehniskos darbus, būtu jādod iespēja operatoriem veikt vietas apsekojumus un pieprasīt informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem saskaņā ar pārredzamību, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem un neskarot aizsardzības pasākumus, kas pieņemti, lai nodrošinātu tīkla drošību un integritāti, kā arī aizsargātu konfidencialitāti, ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu.
- (28) Jāmudina lielāku pārredzamību pār plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem nodrošināt ar vienoto informācijas punktu starpniecību. To var paveikt, operatorus pārorientējot uz tādu informāciju, ja tā ir pieejama. Pārredzamību varētu arī palielināt, nosakot, ka atļauju piešķiršanas pieteikumi ir atkarīgi no tā, vai ar vienotā informācijas punkta starpniecību vispirms ir darīta pieejama informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem.
- (29) Dalībvalstu rīcības brīvība piešķirt vienoto informācijas punktu funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nedrīkst ietekmēt to spēju efektīvi pildīt šīs funkcijas. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienots informācijas punkts, vienotajam valsts digitālās ievades punktam, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes, jānodrošina netraucēta piekļūšana visiem vienotajiem informācijas punktiem ar elektroniskiem līdzekļiem. Vienotajam informācijas punktam jābūt pilnībā digitalizētam un jānodrošina viegla piekļuve attiecīgajiem digitālajiem rīkiem. Tas ļaus tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm izmantot savas tiesības un pildīt šajā regulā noteiktos pienākumus. Tas ietver ātru piekļuvi informācijas minimumam par pašreizējo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, tīklu operatoru vispārējiem nosacījumiem par piekļuvi pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai, elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām, kā arī piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Šā informācijas minimuma robežās vienotajam informācijas punktam jānodrošina piekļuve informācijai par pašreizējās fiziskās infrastruktūras un plānoto inženiertehnisko darbu ģeogrāfisko atrašanās vietu. Lai to atvieglotu, dalībvalstīm jānodrošina automatizēti digitāli rīki ģeogrāfiskās informācijas iesniegšanai un konvertēšanai atbalstītajos datu formātos. Ar vienoto informācijas punktu starpniecību tos varētu darīt pieejamus par šīs informācijas sniegšanu atbildīgajiem tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm. Turklāt, ja ģeogrāfiskās atrašanās vietas dati ir pieejami, izmantojot citus digitālos rīkus, piemēram, *INSPIRE* ģeoportālu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/2/EK¹⁰, vienotais informācijas punkts varētu nodrošināt lietotājam ērtu piekļuvi šai informācijai.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

- (30) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un drošību, prasība darīt pieejamu informāciju par pašreizējo fizisko infrastruktūru ar vienotā informācijas punkta starpniecību nav jāpiemēro to pašu iemeslu dēļ, ar kuriem pamato piekļuves pieprasījuma atteikumu. Turklāt ļoti īpašos gadījumos tīkla operatoriem un publiskajām iestādēm informācijas par pašreizējo fizisko infrastruktūru darīšana pieejama ar vienotā informācijas punkta starpniecību varētu būt apgrūtināša vai nesamērīga. Tā varētu notikt, piemēram, ja attiecīgo aktīvu kartēšana vēl nav pieejama un šāda kartēšana būtu ļoti dārga vai ja ir paredzams, ka piekļuves pieprasījumu skaits būs ļoti mazs noteiktās dalībvalsts teritorijās vai attiecībā uz konkrētu fizisko infrastruktūru. Ja pēc izmaksu un ieguvumu analīzes šķiet, ka informācijas sniegšana ir nesamērīga, tīklu operatoriem un publiskajām iestādēm nevajadzētu būt pienākumam darīt pieejamu šādu informāciju. Dalībvalstīm šāda izmaksu un ieguvumu analīze būtu jāveic, pamatojoties uz apspriedēm ar ieinteresētajām personām par pieprasījumu piekļūt pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai, un analīze būtu regulāri jāatjaunina. Apspriešanās process un tā rezultāti būtu jādara publiski pieejami ar vienotā informācijas punkta starpniecību.
- (31) Lai nodrošinātu konsekvenci, kompetentajām iestādēm, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas, valsts regulatīvajām iestādēm, kuras pilda savus uzdevumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, vai citām kompetentajām iestādēm, piemēram, valsts, reģionu vai pašvaldību iestādēm, kuras atbild par kadastru vai Direktīvas 2007/2/EK (*INSPIRE*) īstenošanu, attiecīgā gadījumā jāapspriežas un jāsadarbojas savā starpā. Šādas sadarbības mērķim jābūt minimalizēt tīkla operatoru un publisko iestāžu, tostarp uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū (“operatori ar BIT”), pūliņus pildīt pienākumu nodrošināt pārredzamību, lai informācija par to fizisko infrastruktūru būtu pieejama. Ja ir nepieciešama cita datu kopa par operatora ar BIT fizisko infrastruktūru, sadarbības rezultātā jāizveido noderīgas saiknes un sinerģija starp ar BIT saistīto datubāzi un vienoto informācijas punktu, kā arī proporcionāla kopēja datu vākšanas un datu sniegšanas prakse, lai nodrošinātu, ka rezultātus var viegli salīdzināt. Sadarbības mērķim arī jābūt atvieglot piekļuvi informācijai par fizisko infrastruktūru, ņemot vērā valsts apstākļus. Ja regulatīvie pienākumi tiek grozīti vai atcelti, skartajām pusēm jāspēj vienoties par labākajiem risinājumiem, lai datu par fizisko infrastruktūru vākšanu un sniegšanu pielāgotu jaunajām normatīvajām prasībām.
- (32) Dalībvalstis var nolemt, ka pienākumu nodrošināt pārredzamību attiecībā uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu nepiemēro inženiertehniskajiem darbiem valsts drošības apsvērumu dēļ vai ārkārtas situācijā. Tas var attiekties uz inženiertehniskajiem darbiem, kas tiek veikti, ja pastāv sabiedrības apdraudējuma risks inženiertehnisko darbu un ar tiem saistīto iekārtu degradācijas procesu rezultātā, ko izraisa destruktīvi dabas vai cilvēka radīti faktori un ir nepieciešami, lai nodrošinātu to drošību vai demontāžu. Pārredzamības labad dalībvalstīm būtu ar vienotā informācijas punkta starpniecību jādara pieejama informācija par tādu inženiertehnisko darbu veidiem, uz kuriem attiecas minētie apstākļi.

- (33) Lai nodrošinātu būtiskus ietaupījumus un samazinātu neērtības teritorijā, ko ietekmē jaunu elektronisko sakaru tīklu ierīkošana, būtu jāaizliedz regulatīvie ierobežojumi, kas parasti neļauj tīkla operatoriem apspriest nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu nolūkā ierīkot LĀVT. Ja inženiertehniskos darbus nefinansē no publiskajiem līdzekļiem, šai regulai nebūtu jāskar tīkla operatoru iespēja slēgt nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar saviem investīciju un uzņēmējdarbības plāniem un vēlamo laiku.
- (34) Dalībvalstīm būtu jāmaksimalizē no publiskiem līdzekļiem pilnībā vai daļēji finansētu inženiertehnisko darbu rezultāti, izmantojot šo darbu pozitīvo ārējo ietekmi dažādās nozarēs un nodrošinot vienlīdzīgas iespējas koplietot pieejamo un plānoto fizisko infrastruktūru, lai ierīkotu LĀVT. Nevajadzētu negatīvi ietekmēt no publiskiem līdzekļiem finansētu inženiertehnisko darbu galveno mērķi. Tomēr tīkla operatoram, kas veic attiecīgus inženiertehniskos darbus tieši vai netieši (piemēram, ar apakšuzņēmēja starpniecību), būtu jāizpilda laicīgi un pamatoti pieprasījumi koordinēt LĀVT elementu ierīkošanu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem. Piemēram, operatoram, kurš iesniedz pieprasījumu, būtu jāsedz visas papildu izmaksas, arī tās, ko izraisa kavējumi, un sākotnējo plānu izmaiņas jāsamazina līdz minimumam. Šādiem noteikumiem nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu tiesības rezervēt jaudu elektronisko sakaru tīkliem pat tad, ja nav īpašu pieprasījumu. Tas ļaus dalībvalstīm apmierināt turpmāko pieprasījumu pēc fiziskās infrastruktūras, lai maksimizētu inženiertehnisko darbu vērtību, vai veikt pasākumus, kas piešķir līdzīgas tiesības koordinēt inženiertehniskos darbus citādu tīklu – kā transporta, gāzes vai elektroenerģijas tīklu operatoriem.
- (35) Dažos gadījumos, it īpaši attiecībā uz ierīkošanu lauku, attālās vai mazapdzīvotās teritorijās, pienākums koordinēt inženiertehniskos darbus varētu apdraudēt ierīkojumu finansiālo dzīvotspēju un galu galā atturēt no investēšanas saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tāpēc uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniegts pieprasījums koordinēt inženiertehniskos darbus varētu noteiktos apstākļos tikt uzskatīts par nepamatotu. Tā vajadzētu būt gadījumā, kad pieprasījuma iesniedzējs uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nav paziņojis par nodomu ierīkot šajā teritorijā LĀVT (veicot jaunu ierīkošanu, modernizāciju vai paplašināšanu), un ir izteikta prognoze vai aicinājums paziņot par nodomu ierīkot LĀVT noteiktās teritorijās (ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. pantu) vai ir notikusi sabiedriskā apspriešana saskaņā ar Savienības valsts atbalsta noteikumiem. Ja ir bijusi vairāk nekā viena prognoze, aicinājums un/vai sabiedriskā apspriešana, būtu jāņem vērā tikai tas, ka interese nav pausta pēdējā gadījumā, kas attiecas uz laikposmu, kurā iesniegts inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums. Lai nodrošinātu iespēju nākotnē piekļūt ierīkotajai infrastruktūrai, uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un kurš veic inženiertehniskos darbus, būtu jāgarantē, ka tas ierīkos fizisku infrastruktūru ar pietiekamu jaudu, ņemot vērā uzņēmuma, kurš pieprasa inženiertehnisko darbu koordinēšanu, izteiktās jaudas prasības un attiecīgā gadījumā dalībvalstu sniegtos norādījumus. Tas neskar noteikumus, kas saistīti ar publisko līdzekļu piešķiršanu un valsts atbalsta noteikumu piemērošanu.

- (35.a) Dalībvalstis var nolemt šīs regulas noteikumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, tostarp pārredzamību, nepiemērot tādiem inženiertehniskajiem darbiem, kuru mērogs ir ierobežots, piemēram, vērtības, apjoma vai ilguma ziņā. Tas varētu attiekties, piemēram, uz inženiertehniskajiem darbiem, kuri ilgst mazāk nekā 48 stundas, kuros izmanto mikrotranšejas vai kuriem ir ārkārtas raksturs.
- (36) Dalībvalstis var sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz izmaksu sadalījumu. Sagatavojot norādījumus, būtu pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu un valstu strīdu izšķiršanas struktūru viedokļi.
- (37) Efektīva koordinēšana var palīdzēt samazināt izmaksas un kavēšanos, kā arī ierīkošanas traucējumus, ko var izraisīt problēmas objektā. Piemērs, kad inženiertehnisko darbu koordinēšana var radīt nepārprotamu ieguvumu, ir starpnozaru projekti Eiropas enerģētikas (*TEN-E*) un Eiropas transporta (*TEN-T*) tīklos un ārpus tiem, piemēram, 5G koridoru ierīkošanai gar transporta līnijām, piemēram, autoceļiem, sliežu ceļiem un iekšzemes ūdensceļiem. Šādos projektos bieži var būt nepieciešama arī projekta koordinēšana vai kopprojektēšana, pamatojoties uz projekta dalībnieku sadarbību agrīnā posmā. Kopprojektēšanas ietvaros pirms inženiertehnisko darbu saskaņošanas attiecīgās puses var iepriekš vienoties par fiziskās infrastruktūras ierīkošanas ceļiem un izmantojamajām tehnoloģijām un aprīkojumu. Tāpēc inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums būtu jāiesniedz pēc iespējas agrāk.
- (38) Lai aizsargātu valstu un Savienības vispārējās intereses, var būt nepieciešamas dažnedažādas atļaujas elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošanai. Tās var būt rakšanas, būvniecības, pilsētplānošanas, vidiskas un citādas atļaujas, kā arī piekļuves tiesības. Ņemot vērā dažādu veidu elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanai vajadzīgo atļauju skaitu un ierīkošanas vietējo raksturu, varētu būt jāpiemēro dažādas procedūras un nosacījumi, kas var apgrūtināt tīklu ierīkošanu. Tāpēc, lai atvieglotu ierīkošanu, visi noteikumi par nosacījumiem un procedūrām, kas piemērojami atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanai, būtu jāracionalizē un jāsaskaņo valsts līmenī. Vienlaikus paturot katras kompetentās iestādes tiesības tikt iesaistītai un saglabāt savas lēmumu pieņemšanas prerogatīvas saskaņā ar subsidiaritātes principu, visai attiecīgajai informācijai par procedūrām un vispārējiem nosacījumiem, kas piemērojami atļauju piešķiršanai inženiertehniskajiem darbiem, vajadzētu būt pieejamai ar vienotu informācijas punktu starpniecību. Tas varētu mazināt sarežģītību un palielināt efektivitāti un pārredzamību visiem operatoriem, it īpaši jaunpienācējiem un mazākiem operatoriem, kuri nedarbojas attiecīgajā teritorijā. Turklāt operatoriem vajadzētu būt tiesībām iesniegt atļauju un piekļuves tiesību pieprasījumus elektroniski ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Katrai kompetentajai iestādei būtu elektroniskā formātā jāinformē pieteikuma iesniedzēji par to atļauju pieteikumu faktisko statusu, kuru izskatīšana ir tās kompetencē, tostarp par to, vai atļauja ir piešķirta vai atteikta, un jānodrošina, ka šāda informācija pieteikuma iesniedzējam ir pieejama ar vienotā informācijas punkta starpniecību.

- (39) Atļaujas piešķiršanas procedūrām nevajadzētu radīt šķēršļus investēšanai un kaitēt iekšējam tirgum. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka lēmums par to, vai apstiprina vai noraida atļaujas pieprasījumu attiecībā uz ĻAVT vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanu, jādara zināms četru mēnešu laikā pēc pilnīga atļaujas pieprasījuma saņemšanas. Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem, kuros paredzēti citi konkrēti termiņi vai pienākumi procedūras pareizai norisei, kas piemērojami atļaujas piešķiršanas procedūrai, piemēram, sabiedriskā apspriešana, kura nepieciešama administratīvajā procedūrā vides atļaujas piešķiršanai, vai pārsūdzības procedūras, būtu jāprevalē pār šajā regulā noteikto termiņu. Kompetentajām iestādēm nevajadzētu ierobežot, kavēt vai padarīt ekonomiski mazāk pievilcīgu ĻAVT vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanu. Proti, tām nevajadzētu kavēt atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūru paralēlu norisi, ja tā ir iespējama, vai bez pamatojuma pieprasīt operatoriem iegūt viena veida atļauju, lai varētu pieteikties uz citu veidu atļaujām. Kompetentajām iestādēm būtu jāpamato ikviens atteikums piešķirt atļaujas vai piekļuves tiesības, kas ir to kompetencē, pamatojoties uz taisnīgiem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem nosacījumiem.
- (40) Lai izvairītos no nepamatotas kavēšanās, kompetentajām iestādēm 20 darba dienu laikā pēc atļaujas pieprasījuma saņemšanas ir jānosaka, vai tas ir pilnīgs. Atļaujas pieprasījums būtu jāuzskata par pilnīgu, ja kompetentā iestāde nelūdz pieteikuma iesniedzēju minētajā termiņā sniegt trūkstošo informāciju. Ja papildus atļaujām ĻAVT elementu ierīkošanai ir nepieciešamas piekļuves tiesības, kompetentajām iestādēm, atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta, tādas piekļuves tiesības būtu jāpiešķir četru mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas, izņemot ekspropriācijas gadījumos. Citas piekļuves tiesības, kas nav vajadzīgas saistībā ar inženiertehnisko darbu atļaujām, būtu jāturpina piešķirt sešu mēnešu laikā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 43. pantu.
- (41) Dalībvalstīm saskaņā ar valsts tiesību aktiem būtu jāprecizē tās infrastruktūras kategorijas (piemēram, masti, antenas, balsti un pazemes kanāli), uz kurām neattiecas būvatļaujas, rakšanas atļaujas vai citādas atļaujas. Tā tas varētu būt arī esošo uzturēšanas darbu vai instalāciju tehnisko jauninājumu, maza mēroga inženiertehnisko darbu, piemēram, tranšeju rakšanas, un atļauju atjaunošanas gadījumā.
- (42) Saskaņā ar atsevišķiem modernizācijas un labas administratīvās prakses piemēriem valstu līmenī, lai nodrošinātu, ka šādu atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūras tiek pabeigtas saprātīgos termiņos, ir jāizstrādā administratīvās vienkāršošanas principi. Tas cita starpā varētu ietvert pienākuma saņemt iepriekšēju atļauju ierobežošanu līdz gadījumiem, kad tas ir būtiski.

- (43) Lai atvieglotu LĀVT elementu ierīkošanu, visas maksas, kas saistītas ar atļauju, izņemot piekļuves tiesības, būtu jāierobežo līdz administratīvajām izmaksām, kas saistītas ar atļaujas pieprasījuma izskatīšanu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 16. pantā noteiktajiem principiem. Piekļuves tiesībām piemēro Direktīvas (ES) 2018/1972 42. un 43. panta noteikumus. Tas neietver blakus izmaksas, kuras nav saistītas ar atļaujas pieprasījuma izskatīšanu, piemēram, saistībā ar publiskās infrastruktūras nolietojumu, remontu vai nomaiņu inženiertehnisko darbu rezultātā vai pasākumiem sabiedriskās drošības uzturēšanai minēto darbu laikā, un kuras publiskās iestādes iekasē no operatora atbilstīgi valsts tiesību aktiem.
- (44) Lai sasniegtu Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos mērķrādītājus, līdz 2030. gadam visiem galalietotājiem noteiktā atrašanās vietā jābūt aptvertiem ar gigabitisku tīklu līdz [...] tīkla pieslēgumpunktam un visām apdzīvotajām teritorijām jābūt aptvertām ar nākamās paaudzes ātrdarbīgiem bezvadu tīkliem ar vismaz 5G līdzvērtīgu veikspēju, saskaņā ar tehnoloģiju neitralitātes principu. Gigabitisku tīklu ierīkošana līdz pašam galalietotājam būtu jāveicina, izmantojot modernu un nākotnes prasībām atbilstošu optiskās šķiedras tehnoloģiju, kas jo īpaši ir piemērota modernai un nākotnes prasībām atbilstoši ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, ēkas piekļuves punktiem un ēkas iekšējai instalācijai. Mazu kanālu ierīkošana ēkas būvniecības laikā rada pavisam nelielas papildu izmaksas, bet ēku aprīkošana ar gigabitisku infrastruktūru var veidot lielu daļu no gigabitiska tīkla ierīkošanas izmaksām. Tāpēc visas jaunās ēkas vai ēkas, kurās veic kapitālremontu, kas ietver konstrukcijas izmaiņas visā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā vai ievērojamā tās daļā, būtu jāapriko ar fizisko infrastruktūru, ēkas piekļuves punktu, kas ir viegli pieejams vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publisko elektronisko sakaru tīklus, un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, kas ļautu galalietotājiem pieslēgt gigabitos sekundē izteiktu ātrumu. Turklāt ēku attīstītājiem būtu jāparedz, ka brīvi kanāli savieno katru daudzdzīvokļu ēkas dzīvokli ar ēkas piekļuves punktu, kas atrodas daudzdzīvokļu ēkā vai ārpus tās, tādējādi nodrošinot savienojumus līdz tīkla pieslēgumpunktiem vai – tajās dalībvalstīs, kurās tīkla pieslēgumpunktu ir atļauts izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, – līdz fiziskajam punktam, kur galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam. Pastāvošo ēku kapitālremonts galalietotāja atrašanās vietā nolūkā uzlabot energoefektivitāti (ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES¹¹) dod arī iespēju veikt modernizāciju, lai minētās ēkas aprīkotu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un ēkas piekļuves punktu.
- (44.a) Ēkas piekļuves punktam vajadzētu būt viegli pieejamam vairākiem operatoriem, proti, tam vajadzētu būt pieejamam bez pārmērīgām pūlēm, jo īpaši gadījumos, kad tas atrodas ēkas iekšpusē, tā, ka netiek radīts vai atvieglots monopolstāvoklis ēkā.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

- (44.b) Noteikumi par optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, optiskajai šķiedrai gatavu ēkas piekļuves punktu un instalāciju neizslēdz cita veida tehnoloģiju klātbūtni tajā pašā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā. Šiem noteikumiem nebūtu jāietekmē ēku īpašnieku tiesības aprīkot ēku ar ēkas iekšējo instalāciju papildus optiskajai šķiedrai, ar papildu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, kurā iespējams izvietot instalāciju papildus optiskajai šķiedrai, vai citiem elektronisko sakaru tīklu elementiem.
- (45) Izredzes aprīkot ēku ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, optiskajai šķiedrai gatavu ēkas piekļuves punktu vai ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju var konkrētos gadījumos uzskatīt par nesamērīgām izmaksu ziņā, piemēram, attiecībā uz dažiem jauniem viengimenes mājokļiem vai ēkām, kurās notiek kapitālremonts. Tam var būt objektīvi iemesli, piemēram, īpaši izstrādātas izmaksu aplēses, ar atrašanās vietu saistīti ekonomiski apsvērumi, mantojuma saglabāšanas vai vidiski apsvērumi (piemēram, attiecībā uz konkrētām pieminekļu kategorijām).
- (46) Iespējamiem pircējiem un īrniekiem būtu lietderīgi, ja tiktu apzinātas ēkas, kurās ir ierīkota optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, optiskajai šķiedrai gatavs ēkas piekļuves punkts un ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija un kuras tādējādi potenciāli var būtiski ietaupīt izmaksas. Būtu jāveicina arī ēku gatavība optiskajai šķiedrai. Tādēļ dalībvalstis saskaņā ar šo regulu var izstrādāt marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai” ēkām, kuras aprīkotas ar šādu infrastruktūru, optiskajai šķiedrai gatavu ēkas piekļuves punktu un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju.
- (47) Uzņēmumi, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, ierīkojot gigabitiskus tīklus noteiktā teritorijā, varētu gūt būtiskus apjomradītus ietaupījumus, ja tie varētu ierīkot savu tīklu līdz ēkas piekļuves punktam, izmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru un atjaunojot skarto teritoriju. Tam vajadzētu būt iespējamam neatkarīgi no tā, vai abonents konkrētajā brīdī ir izteicis nepārprotamu interesi par pakalpojumu, un ar nosacījumu, ka ietekme uz privātīpašumu ir samazināta līdz minimumam. Ja tīkls ir ierīkots līdz ēkas piekļuves punktam, jaunam klientam pieslēgumu ir iespējams ierīkot par ievērojami zemāku cenu, jo īpaši, izmantojot savienojumus līdz tīkla pieslēgumpunktiem vai – tajās dalībvalstīs, kurās tīkla pieslēgumpunktu ir atļauts izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, – līdz fiziskajam punktam, kur galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam, it īpaši, izmantojot piekļuvi optiskajai šķiedrai gatavam infrastruktūras vertikālam segmentam ēkas iekšienē, kur šāds segments jau ir ierīkots. Mērķis ir izpildīts arī tad, ja pati ēka jau ir aprīkota ar gigabitisku tīklu, kuram saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem tiek dota piekļuve jebkuram publisko sakaru tīklu nodrošinātājam, kuram ēkā ir aktīvs abonents. Tas pirmām kārtām varētu attiekties uz dalībvalstīm, kuras veikušas pasākumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 44. pantu. Uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, pēc līguma izbeigšanas ar abonentu būtu pēc iespējas jānovāc sava tīkla elementi (piemēram, novecojuši kabeļi, iekārtas) un jāatjauno skartā teritorija.

- (48) Lai palīdzētu nodrošināt gigabitisku tīklu pieejamību galalietotājiem, jaunceltnes un kapitāli izremontētas ēkas būtu jāaprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un ēkas piekļuves punktu, izņemot gadījumus, kad tas ir nesamērīgi ar renovācijas darbu kopējām izmaksām. Lai šo mērķi sasniegtu, dalībvalstīm būtu vajadzīgs zināms elastīgums. Tāpēc šīs regulas mērķis nav saskaņot noteikumus par saistītajām izmaksām, ieskaitot to izmaksu atgūšanu, kas saistītas ar ēku aprīkošanu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un ēkas piekļuves punktu.
- (49) Atbilstīgi subsidiaritātes principam un ņemot vērā valsts apstākļus, dalībvalstīm būtu jāpieņem standarti vai tehniskas specifikācijas, kas vajadzīgas, lai aprīkotu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju jaunceltnes vai kapitāli izremontētas ēkas un aprīkotu ar piekļuves punktu jaunas daudzdzīvokļu ēkas vai kapitāli izremontētas daudzdzīvokļu ēkas. Minētajos standartos vai tehniskajās specifikācijās var noteikt vismaz: ēkas piekļuves punkta specifikācijas; optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas; kabeļu specifikācijas; kontaktligzdu specifikācijas; cauruļu vai mazo kanālu specifikācijas; tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai novērstu elektrisko kabeļu traucējumus, un minimālo lieces rādītājus. Dalībvalstis var paredzēt, ka būvatļaujas tiek izsniegtas ar nosacījumu, ka attiecīgās jaunceltnes vai kapitālremonta projekts, kam nepieciešama būvatļauja, atbilst standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kuru pamatā ir apstiprināts pārbaudes ziņojums vai līdzīga procedūra, ko noteikušas dalībvalstis. Papildus būvatļaujai, ko kompetentās iestādes piešķir pēc tam, kad ir pārbaudīts, ka būvniecības tehniskais projekts atbilst attiecīgajiem noteikumiem, dažās dalībvalstīs ir vajadzīga arī atļauja ēku izmantot paredzētajam mērķim pēc tās būvniecības pabeigšanas. Dalībvalstis var arī izstrādāt sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kā arī lai varētu pretendēt uz marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”. Turklāt, lai izvairītos no birokrātijas palielināšanās saistībā ar sertifikācijas shēmu, kas izveidota saskaņā ar šo regulu, dalībvalstis varētu ņemt vērā procesuālās prasības, ko piemēro sertifikācijas shēmām, ievērojot Direktīvu 2010/31/ES, kā arī apsvērt iespēju ļaut apvienot abu pieprasījuma procedūru uzsākšanu.
- (50) Ņemot vērā digitālās iekļautības sniegtos sociālos ieguvumus un ĻAVT ierīkošanas ekonomiskos aspektus, gadījumā, kad uz galalietotāja telpām neved jau esoša pasīva vai aktīva optiskajai šķiedrai gatava infrastruktūra vai nav ieviesti alternatīvi risinājumi, kas abonētam nodrošinātu pieslēgumu ĻAVT, jebkuram publisko sakaru tīklu nodrošinātājam vajadzētu būt tiesīgam par saviem līdzekļiem tīklu ierīkot līdz privātīpašumam, ar noteikumu, ka ietekme uz privātīpašumu tiek samazināta līdz minimumam, piemēram, ja iespējams, atkalizmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru, kas ēkā jau ir pieejama, vai nodrošinot skarto teritoriju pilnīgu atjaunošanu.
- (51) Pieprasījumiem par piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai vajadzētu būt šīs regulas tvērumā, turpretim pieprasījumiem par piekļuvi optiskās šķiedras instalācijai jābūt Direktīvas (ES) 2018/1972 tvērumā.

- (52) Dalībvalstis var sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kas attiecas uz piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, tostarp, bet ne tikai, par noteikumiem. Sagatavojot norādījumus, būtu pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu un valstu strīdu izšķiršanas struktūru viedokļi.
- (53) Lai veicinātu administratīvo procedūru modernizāciju un spēju ātri reaģēt, kā arī samazinātu ĻAVT ierīkošanas izmaksas un procedūru laiku, vienoto informācijas punktu pakalpojumi būtu pilnībā sniedzami tiešsaistē. Minētajā nolūkā vienotajiem informācijas punktiem būtu jānodrošina viegla piekļuve nepieciešamajiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, elektroniskajām adresēm, datubāzēm, digitālajām platformām un digitālajām lietotnēm. Rīkiem būtu jānodrošina efektīva piekļuve informācijas minimumam par esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī iespēja pieprasīt informāciju. Šādiem digitālajiem rīkiem arī būtu jānodrošina piekļuve elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām un attiecīgajai informācijai par piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienotais informācijas punkts, visiem vienotajiem informācijas punktiem vajadzētu būt viegli un nepārtraukti pieejamiem, izmantojot elektroniskus līdzekļus, caur vienoto valsts digitālās ievades punktu. Šim ievades punktam vajadzētu būt kopējai lietotāja saskarnei, kas nodrošina piekļuvi vienotajiem tiešsaistes informācijas punktiem. Vienotajam valsts digitālās ievades punktam būtu jāveicina mijiedarbība starp operatoriem un kompetentajām iestādēm, kuras veic vienoto informācijas punktu funkcijas.
- (54) Būtu dalībvalstīm jāļauj balstīties uz digitālajiem rīkiem un vajadzības gadījumā tos uzlabot, piemēram, tīmekļa portālus, elektroniskās adreses, datubāzes, digitālās platformas un digitālās lietotnes, kas jau varētu būt pieejamas vietējā, reģionālā vai valsts līmenī, lai nodrošinātu vienotā informācijas punkta funkcijas, ja tās izpildījušas šajā regulā paredzētos pienākumus. Tas ietver piekļuvi, izmantojot vienotu valsts digitālo ievades punktu, un visu šajā regulā noteikto funkciju pieejamību. Lai ievērotu vienreizējas datu samazināšanas un precizitātes principus, būtu dalībvalstīm jāļauj integrēt vairāk digitālo platformu, datubāzu vai lietotņu, kas vajadzības gadījumā atbalstītu vienotos informācijas punktus. Piemēram, digitālās platformas, datubāzes vai lietotnes, kas atbalsta vienotos informācijas punktus saistībā ar esošo fizisko infrastruktūru, varētu būt savstarpēji savienotas vai pilnīgi vai daļēji integrētas ar plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem un atļauju piešķiršanas platformām.

- (55) Lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto vienoto informācijas punktu efektivitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbilstoši resursi, kā arī viegli pieejama attiecīgā informācija par konkrētu ģeogrāfisko teritoriju. Informācija būtu jāsniedz pareizā detalizācijas pakāpē, lai palielinātu efektivitāti, ņemot vērā uzticētos uzdevumus, arī vietējā kadastrā. Šajā ziņā dalībvalstis varētu apsvērt iespējamās sinerģijas un apjomradītos ietaupījumus, ko varētu panākt saistībā ar vienotajiem kontaktpunktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK¹² 6. panta izpratnē un citiem plānotajiem vai esošajiem e-pārvaldības risinājumiem, lai izmantotu esošās struktūras un maksimāli palielinātu ieguvumus lietotājiem. Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1724¹³ paredzētā vienotā digitālā vārteja būtu jāsaista ar vienotajiem informācijas punktiem.
- (56) Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas noteikumu izpildei nepieciešamā vienotā valsts digitālās ievades punkta, vienoto informācijas punktu un digitālo rīku izveidi, varētu būt pilnībā vai daļēji atbilstīgas finansiālajam atbalstam no Savienības fondiem, piemēram, no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, konkrētais mērķis – konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālās IKT¹⁴; no programmas “Digitālā Eiropa”¹⁵, konkrētais mērķis – digitālo jaudu un sadarbības izvēršana un vislabākā izmantošana; un no Atveseļošanas un noturības mehānisma¹⁶ – digitālās pārveides un viedas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes pīlāri, tostarp ekonomiskā kohēzija, darbavietas, produktivitāte, konkurētspēja, pētniecība, attīstība un inovācijas, kā arī labi funkcionējošs iekšējais tirgus ar spēcīgiem MVU, ja tās atbilst noteiktajiem mērķiem un atbilstības kritērijiem.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū ([OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.](#)).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 ([OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.](#)).

¹⁴ 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu ([OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.](#)).

¹⁵ 8. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 ([OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.](#)).

¹⁶ 3. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar kuru izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ([OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.](#)).

- (57) Ja komerciālajās sarunās par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu rodas domstarpības par tehniskajiem un komerciālajiem noteikumiem, jebkurai no pusēm jābūt iespējai valsts līmenī vērsties pie strīdu izšķiršanas struktūras, kura pusēm var noteikt risinājumu, tādējādi ļaujot izvairīties no nepamatotiem atteikumiem vai nesamērīgiem nosacījumiem. Nosakot piekļuves piešķiršanas tarifu vai inženiertehnisko darbu izmaksu sadalījumu, strīdu izšķiršanas struktūrai jānodrošina, ka piekļuves nodrošinātājam un tīkla operatoriem, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, ir taisnīgas iespējas atgūt izmaksas, kas tiem radušās, nodrošinot piekļuvi savai fiziskai infrastruktūrai vai koordinējot savus inženiertehniskos darbus. Tajā būtu jāņem vērā visi īpašie valsts nosacījumi, visas ieviestās tarifu struktūras un jebkādi valsts regulatīvās iestādes iepriekš noteikti tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Tā rīkojoties, strīdu izšķiršanas struktūrai būtu arī jāņem vērā, kāda ir pieprasītās piekļuves vai plānoto inženiertehnisko darbu ietekme uz piekļuves nodrošinātāja vai operatoru, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, uzņēmējdarbības plānu, ņemot vērā arī to veiktās vai plānotās investīcijas, īpaši attiecībā uz investīcijām fiziskajā infrastruktūrā, kurai ir pieprasīts piekļūt.
- (58) Lai izvairītos no kavēšanās tīkla ierīkošanā, valsts strīdu izšķiršanas struktūrai strīds būtu jāatrisina laikus un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā četru mēnešu laikā pēc lūguma izšķirt strīdu saņemšanas, ja rodas strīdi par piekļuvi esošai fiziskajai infrastruktūrai, un divu mēnešu laikā, ja tas attiecas uz fiziskās infrastruktūras pārredzamību, plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu un plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamību. Izņēmuma apstākļi, kas attaisno strīda izšķiršanas aizkavēšanos, varētu būt apstākļi ārpus strīdu izšķiršanas struktūras kontroles, piemēram, nepietiekama informācija vai dokumentācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai, arī citu tādu kompetento iestāžu viedoklis, ar kurām jāapspriežas, vai augsta lietas sarežģītība.
- (59) Ja rodas strīdi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem vai informāciju par tiem, kas nepieciešama, lai ierīkotu LĀVT, strīdu izšķiršanas struktūrai vajadzētu būt pilnvarām tādus strīdus atrisināt ar saistošu lēmumu. Nekādā gadījumā tādas struktūras lēmumiem nebūtu jāskar nevienas puses iespēja nodot lietu izskatīšanai tiesā vai pirms oficiālās strīda izšķiršanas izmantot iepriekšēju vai paralēlu samierināšanas mehānismu, kas var izpausties kā starpniecība vai viedokļu apmaiņas papildu kārtā.
- (60) Saskaņā ar subsidiaritātes principu šai regulai nebūtu jāskar dalībvalstu iespēja tajā paredzētās regulatīvās funkcijas piešķirt iestādēm, kuras ir vispiemērotākās to izpildei atbilstīgi attiecīgās valsts konstitucionālajai sistēmai, saskaņā ar kuru paredzēts kompetences un pilnvaru sadalījums, un šajā regulā paredzētajām prasībām. Lai samazinātu administratīvo slodzi, būtu dalībvalstīm jāļauj norīkot pastāvošu iestādi vai saglabāt kompetentās struktūras, kas jau norīkotas, ievērojot Direktīvu (ES) 2014/61/ES. Informācija par kompetentajai iestādei vai iestādēm uzticētajiem uzdevumiem būtu jāpublicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību un jāpaziņo Komisijai, ja tas jau nav izdarīts, ievērojot Direktīvu (ES) 2014/61/ES. Dalībvalstu rīcības brīvībai piešķirt vienotā informācijas punkta funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nevajadzētu ietekmēt to spēju efektīvi pildīt šīs funkcijas.

- (61) Norīkotajai valsts strīdu izšķiršanas struktūrai un kompetentajai iestādei, kas veic vienotā informācijas punkta funkcijas, būtu jānodrošina objektivitāte, neatkarība un strukturāla nošķirtība attiecībā pret iesaistītajām personām, savas pilnvaras jāīsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi, un tām vajadzētu būt atbilstoši kompetencei un resursiem.
- (62) Dalībvalstīm būtu jāparedz pienācīgas, iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas gadījumiem, kad netiek pildīta šī regula vai saistošais lēmums, ko pieņēmušas kompetentās struktūras, arī gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā iestāde apzināti vai rupji rīkojas un nolaidības dēļ sniedz maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju ar viena informācijas punkta starpniecību.
- (63) Tā kā dalībvalstis pastāvīgi atšķirīgo pieeju, kā arī Direktīvas 2014/61/ES lēnās un neefektīvās transponēšanas dēļ nespēj pietiekamā mērā sasniegt šīs regulas mērķus veicināt ĻAVT piemērotas fiziskās infrastruktūras ierīkošanu visā Savienībā tādā veidā, kas veicina iekšējo tirgu, taču tīklu ierīkošanas un nepieciešamo investīciju apjoma dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā tiek noteikti vienīgi tādi pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (63.b) Šī regula neskar dalībvalstu pienākumu aizsargāt valsts drošību vai to pilnvaras aizsargāt citas valsts pamatfunkcijas, jo īpaši attiecībā uz sabiedrisko drošību, teritoriālo integritāti un likumības un kārtības uzturēšanu. Atbilstīgi minētajam, šīs regulas izņēmumi, kas izdarīti attiecībā uz šādiem jautājumiem, būtu jāuzskata par pienācīgi pamatotiem un samērīgiem.
- (64) Šajā regulā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, it īpaši – tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un komercnoslēpuma aizsardzību, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Šī regula jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (65) Šajā regulā ir iekļauti noteikumi, kas attiecas uz visām būtiskajām jomām, uz kurām attiecas Direktīva 2014/61/ES, kas tāpēc būtu jāatceļ.

- (66) Divdesmit četru mēnešu laikposms no spēkā stāšanās līdz piemērošanai ir paredzēts, lai dalībvalstīm būtu pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu, ka to tiesību aktos nav nekādu šķēršļu šīs regulas vienāgai un efektīvai piemērošanai. Attiecībā uz mazām pašvaldībām, kurās ir mazāk nekā 3500 iedzīvotāju, dalībvalstis saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem var paredzēt, ka termiņu informācijas sniegšanai par pieprasījumiem piekļūt fiziskajai infrastruktūrai pagarina vēl par 12 mēnešiem. Divdesmit četru mēnešu laikposms neskar šīs regulas īpašos noteikumus par tajā norādīto īpašo noteikumu aizkavētu piemērošanu. Līdz brīdim, kad regulu sāk piemērot, dalībvalstīm jāatceļ savi noteikumi, kas pārklājas ar šo regulu vai ir pretrunā ar to. Jaunu tiesību aktu pieņemšanā šajā laikposmā saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu dalībvalstīm ir lojālas sadarbības pienākums neveikt darbības, kas būtu pretrunā gaidāmajām Savienības tiesību normām,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir atvieglot un stimulēt ļoti augstas veiktspējas tīklu (LAVT) ierīkošanu, veicinot esošās fiziskās infrastruktūras koplietošanu un dodot iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, lai šādus tīklus var ierīkot ātrāk un ar zemākām izmaksām.
2. Ja kāda šīs regulas norma ir pretrunā kādai Direktīvas (ES) 2018/1972 vai Direktīvas 2002/77/EK normai, prevalē attiecīgās minēto direktīvu normas.
3. Šī regula nosaka minimālās prasības 1. punktā noteikto mērķu sasniegšanai. Dalībvalstis var saskaņā ar Savienības tiesību aktiem saglabāt vai ieviest noteikumus, kuri ir stingrāki vai detalizētāki par minētajām minimālajām prasībām, ja tie palīdz veicināt pašreizējās fiziskās infrastruktūras koplietošanu vai dod iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru.
4. Atkāpjoties no 3. punkta, dalībvalstis nesaglabā vai neievieš noteikumus, kuri ir stingrāki vai detalizētāki par tiem, kas paredzēti 3. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktā un 6. punktā, 4. panta 5. punkta otrajā daļā, 5. panta 2. punkta otrajā daļā un 4. punktā, 6. panta 2. punktā un 8. panta 7. un 8. punktā.
5. Šī regula neskar dalībvalstu pienākumu aizsargāt valsts drošību un to pilnvaras aizsargāt citas valsts pamatfunkcijas, tostarp valsts teritoriālās integritātes nodrošināšanu un likumības un kārtības uzturēšanu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Direktīvā (ES) 2018/1972 dotās definīcijas, jo īpaši definīcijas “elektronisko sakaru tīkls”, “ļoti augstas veiktspējas tīkls”, “publisks elektronisko sakaru tīkls”, “tīkla pieslēgumpunkts”, “saistītas iekārtas”, “galalietotājs”, “tīklu un pakalpojumu drošība”, “piekļuve” un “operators”.

Piemēro arī šādas definīcijas:

1) “tīkla operators” ir:

- a) operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 29. punktā;
- b) uzņēmums, kurš nodrošina fizisko infrastruktūru, kas izveidota nolūkā sniegt:

i) ražošanas, transportēšanas vai sadales pakalpojumus attiecībā uz:

- gāzi;
- elektrību, ieskaitot sabiedrisku vietu apgaismošanu;
- siltumapgādi;
- ūdensapgādi, ieskaitot notekūdeņu un kanalizācijas izvadīšanu vai attīrīšanu un kanalizācijas sistēmas;

ii) transporta pakalpojumus, ieskaitot dzelzceļu, autoceļu, tostarp pilsētu ceļu, ostu un lidostu pakalpojumus;

2) “publiskā iestāde” ir valsts, reģiona vai pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekts vai apvienība, ko veido viena vai vairākas tādas iestādes vai viens vai vairāki tādi publisko tiesību subjekti;

3) “publisko tiesību subjekti” ir struktūras, kurām piemīt visi tālāk minētie raksturlielumi:

- a) tās ir nodibinātas ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības, kurām nav rūpnieciska vai komerciāla rakstura;
- b) tās ir juridiskas personas;
- c) tās pilnīgi vai daļēji finansē valsts, reģiona vai pašvaldības iestādes vai citi publisko tiesību subjekti; vai to pārvaldību uzrauga minētās iestādes vai subjekti; vai to vadībā, valdē vai uzraudzības padomē vairāk nekā pusi locekļu iecerē valsts, reģiona vai pašvaldības iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;

4) “fiziskā infrastruktūra” ir:

- a) jebkurš tīkla elements, kas paredzēts citu tīkla elementu izvietojumam, pats neļūstot par aktīvu tīkla elementu, piemēram, caurules, masti, kanāli, kontrolakas, kanalizācijas atveres, sadales skapji, antenu iekārtas, torņi un balsti, kā arī ēkas, tostarp to jumti un to fasāžu daļas, vai ēku ievadi un jebkurš cits aktīvs, kas varētu būt piemērots tīklu elementu izvietojumam, ieskaitot ielu aprīkojumu, piemēram, laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas, autobusu un tramvaju pieturas un metro un dzelzceļa stacijas;
- b) ja tie nav daļa no tīkla un pieder publiskajām iestādēm vai ja tās tos kontrolē: ēkas, tostarp to jumti un to fasāžu daļas, vai ēku ievadi un jebkurš cits aktīvs, kas varētu būtu piemērots tīkla elementu izvietojumam, ieskaitot ielu aprīkojumu, piemēram, laternas, ielu nosaukumu plāksnes, luksofori, sludinājumu dēļi, ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas, autobusu un tramvaju pieturas un metro un dzelzceļa stacijas.

Kabeļi, tostarp tumšās optiskās šķiedras kabeļi, kā arī tīklu elementi, ko izmanto dzeramā ūdens apgādē, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2020/2184¹⁷ 2. panta 1. punktā, nav fiziskā infrastruktūra šīs regulas nozīmē;

5) “inženiertehniskie darbi” ir celtniecības vai inženiertehnisko darbu kopējais iznākums, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju un ietver vienu vai vairākus fiziskās infrastruktūras elementus;

6) “ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir fiziskā infrastruktūra vai iekārtas galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēta vadu un/vai bezvadu piekļuves tīklu izvietojumam, ja tādi piekļuves tīkli spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus un savienot ēkas piekļuves punktu ar tīkla pieslēgumpunktu, vai tajās dalībvalstīs, kurās tīkla pieslēgumpunktu ir atļauts izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, – līdz fiziskajam punktam, kur galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam.

7) “ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija” ir optiskās šķiedras kabeļi galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēti elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai un ēkas piekļuves punktu savienošanai ar tīkla pieslēgumpunktu, vai tajās dalībvalstīs, kurās tīkla pieslēgumpunktu ir atļauts izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, – līdz fiziskajam punktam, kur galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam.

8) “optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, kas paredzēta optiskās šķiedras elementu izvietojumam;

9) “kapitālremonts” ir inženiertehniskie darbi galalietotāja atrašanās vietā, kuros tiek veiktas konstrukcijas izmaiņas visā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā vai ievērojamā tās daļā un par kuriem saskaņā ar valsts tiesību aktiem jābūt saņemtai būvatļaujai;

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 (2020. gada 16. decembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 435, 23.12.2020., 1. lpp.).

10) "atļauja" ir vienas vai vairāku kompetento iestāžu pieņemts tiešs vai netiešs lēmums vai secīgi vai vienlaikus pieņemtu lēmumu kopums, kas saskaņā ar valsts tiesību aktu prasībām vajadzīgs, lai uzņēmums varētu veikt celtniecību vai inženiertehniskus darbus nolūkā ierīkot LĀVT elementus;

11) "ēkas piekļuves punkts" ir fizisks punkts ēkā vai ārpus tās, kas ir viegli pieejams vairākiem uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem atļauts nodrošināt publiskus elektronisko sakaru tīklus, kur ir darīta pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra.

12) "piekļuves tiesības" ir Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta 1. punktā minētās operatoram piešķirtās tiesības uz, virs vai zem publiskā vai privātā īpašuma uzstādīt iekārtas, lai ierīkotu LĀVT un ar tiem saistītās iekārtas.

3. pants

Piekļuve pastāvošajai fiziskajai infrastruktūrai

1. Neskarot 3. punktu, visas publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un visi tīkla operatori pēc operatora rakstveida pieprasījuma izpilda visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi šai fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz tarifu, lai ierīkotu LĀVT vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. Publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, izpilda visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi arī saskaņā ar nediskriminējošiem noteikumiem. Šādos rakstveida pieprasījumos konkrēti norāda fiziskās infrastruktūras elementus, attiecībā uz kuriem tiek pieprasīta piekļuve, tostarp konkrētu laikposmu. Dalībvalstis attiecībā uz šiem pieprasījumiem var noteikt sīki izstrādātas prasības.

2. Nosakot taisnīgus un saprātīgus piekļuves piešķiršanas noteikumus, tostarp attiecībā uz tarifu, tīkla operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, attiecīgā gadījumā ņem vērā vismaz šādus elementus:

- a) spēkā esošos līgumus un komerciālos noteikumus, par kuriem vienojušies operatori, kas vēlas piekļūt, un tīkla operatori vai publiskās iestādes, kas piešķir piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai;
- b) nepieciešamību nodrošināt, lai piekļuves nodrošinātājam, tostarp saistīto iekārtu nodrošinātājiem, būtu taisnīga iespēja atgūt izmaksas, kas tam radušās, nodrošinot piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, ņemot vērā īpašos valsts apstākļus, uzņēmējdarbības modeļus un visas tarifu struktūras, kas ieviestas, lai nodrošinātu taisnīgu iespēju atgūt izmaksas; elektronisko sakaru tīklu gadījumā – arī visus valsts regulatīvās iestādes noteiktos tiesiskās aizsardzības līdzekļus;
- c) pieprasītās piekļuves ietekmi uz piekļuves nodrošinātāja uzņēmējdarbības plānu, tostarp investīcijām fiziskajā infrastruktūrā, attiecībā uz kuru lūgta piekļuve, kā arī nepieciešamību panākt, ka piekļuves nodrošinātājs gūst taisnīgu peļņu no savām investīcijām, kas atspoguļo attiecīgos tirgus apstākļus un – jo īpaši tādu uzņēmumu gadījumā, kuri galvenokārt nodrošina torņu infrastruktūru un piedāvā fizisku piekļuvi vairāk nekā vienam uzņēmumam, kas nodrošina vai kam ir atļauts nodrošināt publiskos elektroniskos tīklus, – to atšķirīgos uzņēmējdarbības modeļus.

Konkrētajā gadījumā, attiecībā uz piekļuvi operatoru fiziskajai infrastruktūrai, strīdu izšķiršanas struktūras, attiecīgā gadījumā ņemot vērā saskaņā ar 9. punktu izstrādātos norādījumus, nosakot taisnīgus un saprātīgus piekļuves piešķiršanas noteikumus, tostarp tarifus, var apsvērt:

- minēto investīciju ekonomisko dzīvotspēju, pamatojoties uz to riska profilu,
- iespējamo investīciju atdeves grafiku,
- piekļuves iespējamo ietekmi uz konkurenci lejupējā tirgū un tādējādi uz cenām un investīciju atdevi,
- tīkla aktīvu amortizāciju piekļuves pieprasīšanas laikā,

- iespējamo veikto investīciju ekonomisko pamatojumu, jo īpaši fiziskajās infrastruktūrās, kuras izmanto savienojamības nodrošināšanai, un
- iepriekš izteiktiem piedāvājumiem piekļuves pieprasītājam veikt kopīgas investīcijas fiziskās infrastruktūras ierīkošanā, jo īpaši ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 76. pantu, vai ierīkošanu veikt kopīgi.

3. Tīkla operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai, pamatojoties uz vienu vai vairākiem šādiem nosacījumiem:

- a) fiziskā infrastruktūra, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, ir tehniski nepiemērota 1. punktā minēto LĀVT elementu izvietošanai;
- b) trūkst pieejamu telpu, lai izvietotu 1. punktā minētos LĀVT vai ar tiem saistīto iekārtu elementus, tostarp pēc tam, kad ir ņemtas vērā piekļuves nodrošinātāja turpmākās vajadzības pēc telpas, par kurām ir pietiekamas liecības, piemēram, publiski pieejamos investīciju plānos, vai par to liecina atļautās jaudas robežvērtība procentos no visas jaudas;
- c) pastāv pamatoti iemesli attiecībā uz drošumu, valsts drošību un sabiedrības veselību;
- d) pastāv pienācīgi pamatoti iemesli par kāda tīkla, jo īpaši kritiski svarīgas valsts infrastruktūras, integritāti un drošību;
- e) pastāv pienācīgi pamatots risks, ka plānotie elektronisko sakaru pakalpojumi varētu radīt nopietnus traucējumus tādu citu pakalpojumu nodrošināšanā, kurus sniedz tajā pašā fiziskajā infrastruktūrā; vai
- f) ir pieejami dzīvotspējīgi alternatīvi risinājumi, kas nodrošina pasīvu vairumtirdzniecības fizisko piekļuvi viena un tā paša tīkla operatora nodrošinātiem elektronisko sakaru tīkliem, tostarp piekļuvi tumšajām optiskām šķiedrām vai optiskās šķiedras atsaistīšanai, un kas ir piemēroti LĀVT nodrošināšanai, ar noteikumu, ka minētā piekļuve tiek piedāvāta saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem.

Dalībvalstis var paredzēt, ka tīklu operatori un publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskajai infrastruktūrai, ja ir pieejami dzīvotspējīgi alternatīvi risinājumi nediskriminējošai atvērtai vairumtirdzniecības piekļuvei ļoti augstas veiktspējas sakaru tīkliem, ko nodrošina viens un tas pats tīkla operators vai tā pati publiskā iestāde, ar noteikumu, ka:

- i. šādi alternatīvi vairumtirdzniecības piekļuves risinājumi tiek piedāvāti saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem; un
- ii. operatora, kas iesniedz pieprasījumu, ierīkošanas projekts attiecas uz to pašu pārklājuma zonu, un nav cita šo pārklājuma zonu apkalpojoša optiskās šķiedras tīkla, kas savieno galalietotāju telpas (*FttP*).

Piekļuves atteikuma gadījumā tīkla operators vai publiskā iestāde, kurai pieder fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē, pēc iespējas drīz un vēlākais divu mēnešu laikā no pilnīga piekļuves pieprasījuma saņemšanas dienas rakstveidā paziņo piekļuves pieprasītājam konkrētus un sīki izklāstītus šāda atteikuma iemeslus, izņemot attiecībā uz valsts tiesību aktos noteiktu valsts kritisko infrastruktūru, par kuru pieprasītājam adresētajā atteikuma paziņojumā nav vajadzīgs norādīt konkrētus un sīki izklāstītus iemeslus.

4. Dalībvalstis var izveidot vai norīkot iestādi, kas koordinē pieprasījumus piešķirt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, kura pieder publiskajām iestādēm vai kuru tās kontrolē, sniedz juridiskas un tehniskas konsultācijas, apspriežot piekļuves noteikumus, un atvieglo informācijas sniegšanu ar 10. pantā minētā vienotā informācijas punkta starpniecību.

5. Uz fizisko infrastruktūru, uz kuru jau attiecas pienākumi nodrošināt piekļuvi, ko noteikušas valsts regulatīvās iestādes, ievērojot Direktīvu (ES) 2018/1972, citas kompetentās iestādes vai kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, 1., 2. un 3. punktā noteiktos pienākumus neattiecina, kamēr pastāv tādi pienākumi nodrošināt piekļuvi.

6. Publiskās iestādes, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai noteiktas fiziskas infrastruktūras kategorijas vai kuras to kontrolē, var nepiemērot 1., 2. un 3. punktu minētajai fiziskajai infrastruktūrai vai fiziskās infrastruktūras kategorijām arhitektoniskas, vēsturiskas, reliģiskas vai vidiskas vērtības dēļ vai sabiedriskās drošības, aizsardzības, drošuma un veselības apsvērumu dēļ. Dalībvalstis šādu fizisku infrastruktūru vai fiziskas infrastruktūras kategorijas savā teritorijā identificē, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem. Fiziskās infrastruktūras kategoriju sarakstu un to identificēšanai piemērotos kritērijus publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību.

7. Operatoriem ir tiesības piedāvāt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, lai ierīkotu tīklus, kas nav elektronisko sakaru tīkli vai ar tiem saistītās iekārtas.

8. Šis pants neskar fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā iestāde nav īpašnieks, un jebkuru citu trešu personu, piemēram, zemes īpašnieku un privātīpašumu īpašnieku, tiesības uz īpašumu vai attiecīgā gadījumā – īrnieku tiesības.

9. Dalībvalstis var sniegt norādes par šā panta piemērošanu.

4. pants

Fiziskās infrastruktūras pārredzamība

1. Lai pieprasītu piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar 3. pantu, ikvienam operatoram ir tiesības pēc pieprasījuma piekļūt šādam informācijas minimumam par pašreizējo fizisko infrastruktūru elektroniskā formātā ar vienotā informācijas punkta starpniecību:

- a) ģeogrāfiskā atrašanās vieta un maršruts;
- b) infrastruktūras veids un pašreizējā izmantošana;
- c) kontaktpunkts.

Šīs informācijas minimums ir pieejams saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem un katrā gadījumā ne vēlāk kā 15 darba dienu laikā pēc informācijas pieprasījuma iesniegšanas. Pienācīgi pamatotos gadījumos šo termiņu var pagarināt vēl par 15 darba dienām. Operatorus, kas pieprasa piekļuvi, par jauno termiņu informē ar vienota informācijas punkta starpniecību.

Ikviens operators, kurš pieprasa piekļuvi informācijai, ievērojot šo pantu, norāda teritoriju, kurā tas paredzējis ierīkot LĀVT vai ar to saistīto iekārtu elementus.

Piekļuvi informācijas minimumam var ierobežot vai atteikt tikai tad, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu noteiktu ēku, kuras pieder publiskām iestādēm vai kuras tās kontrolē, drošību, tīklu drošību un integritāti, valsts drošību, valsts kritiskās infrastruktūras drošību, sabiedrības veselību vai drošību, ja uz fizisko infrastruktūru neattiecas pienākums nodrošināt piekļuvi saskaņā ar 3. panta 6. punktu, vai konfidencialitātes un ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu ievērošanas iemeslu dēļ.

2. Tīkla operatori un publiskās iestādes 1. punktā minēto informācijas minimumu elektroniskā formātā ar vienotā informācijas punkta starpniecību dara pieejamu ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Ar tādiem pašiem nosacījumiem tīklu operatori un publiskās iestādes nekavējoties dara pieejamus visus šīs informācijas atjauninājumus un katru jaunu informācijas minimumu, kas minēts 1. punktā. Ja tīkla operatori vai publiskās iestādes nepilda 1. punktā noteikto pienākumu, kompetentās iestādes var pieprasīt, lai 1. punktā minētā trūkstošā informācija ar vienota informācijas punkta starpniecību tiktu darīta pieejama elektroniskā formātā 15 darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas, neskarot dalībvalstu iespēju par šā pienākuma nepildīšanu piemērot sankcijas tīkla operatoriem un publiskām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē.

3. Tīklu operatori un publiskās iestādes izpilda pamatotus pieprasījumus veikt to fiziskās infrastruktūras konkrētu elementu klātienes apsekojumus, ja no operatora ir saņemts īpašs rakstveida pieprasījums. Tādā pieprasījumā precīzi norāda fiziskās infrastruktūras elementus, uz kuriem attiecas LĀVT vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošana. Atļauju veikt norādīto fiziskās infrastruktūras elementu apsekojumus uz vietas piešķir viena mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem, neskarot atbilstīgi 1. punkta ceturtajai daļai noteiktos ierobežojumus. Dalībvalstis attiecībā uz šādu pieprasījumu var noteikt sīki izstrādātas prasības.

4. Dalībvalstis var nolemt, ka drošības apsvērumu dēļ 1., 2. un 3. punktu nepiemēro visai valsts tiesību aktos noteiktajai valsts kritiskajai infrastruktūrai vai tās daļām.

5. Panta 1., 2. un 3. punktu nepiemēro:

- a) ja fiziskā infrastruktūra nav tehniski piemērota LĀVT vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanai; vai
- b) īpašos gadījumos, kad pienākums sniegt informāciju par konkrētu pašreizējo fizisko infrastruktūru veidiem saskaņā ar 1. punkta pirmo daļu būtu nesamērīgs, pamatojoties uz dalībvalstu veiktu izmaksu un ieguvumu analīzi un apspriešanos ar ieinteresētajām personām; vai
- c) ja uz fizisko infrastruktūru neattiecas pienākumi nodrošināt piekļuvi saskaņā ar 3. panta 6. punktu.

Jebkādu šādu izņēmumu piemērošanas pamatojumu, kritērijus un nosacījumus publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.

6. Operatori, kuri iegūst piekļuvi informācijai atbilstīgi šim pantam, veic pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu konfidencialitātes un ekspluatācijas noslēpuma un komercnoslēpuma ievērošanu.

5. pants

Inženiertehnisko darbu koordinēšana

1. Publiskām iestādēm, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un ikvienam tīkla operatoram ir tiesības apspriest vienošanās par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, arī izmaksas, ar operatoriem, kuri plāno ierīkot ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementus.

2. Publiskās iestādes, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un ikviens tīkla operators, kas tieši vai netieši veic vai plāno inženiertehniskos darbus, kuri pilnībā vai daļēji finansēti no publiskiem līdzekļiem, izpilda visus pamatotus rakstveida pieprasījumus koordinēt inženiertehniskos darbus saskaņā ar pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem, ko iesnieguši operatori, kuri plāno ierīkot LĀVT vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. Dalībvalstis var noteikt sīki izstrādātas prasības attiecībā uz šādu pieprasījumu, tostarp daļēja finansējuma gadījumiem.

Tādus lūgumus apmierina ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) tas nerada nekādas neatgūstamas papildu izmaksas, tostarp izmaksas, ko rada papildu kavēšanās, tīkla operatoram, kurš sākotnēji plānojis attiecīgos inženiertehniskos darbus, neskarot iespēju sadalīt izmaksas starp attiecīgajām personām;
- b) tīkla operators, kurš sākotnēji plānojis attiecīgos inženiertehniskos darbus, turpina kontrolēt darbu koordinēšanu;
- c) koordinēšanas pieprasījums ir iesniegts iespējami drīz un katrā ziņā vismaz divus mēnešus pirms galīgā projekta iesniegšanas kompetentajām iestādēm, kuras izdod atļaujas.

3. Pieprasījums koordinēt inženiertehniskos darbus, ko uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniedz uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, ir uzskatāms par nepamatotu, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

- a) pieprasījums attiecas uz teritoriju, uz kuru attiecas:
 - i) platjoslas tīklu, tostarp LĀVT, pārklājuma prognoze, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 1. punktu; vai
 - ii) aicinājums paziņot par nodomu ierīkot LĀVT, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 3. punktu; vai
 - iii) sabiedriskā apspriešana par Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu;

- b) uzņēmums, kurš iesniedzis pieprasījumu, nav izteicis nodomu a) apakšpunktā minētajā teritorijā ierīkot LĀVT, izmantojot kādu no jaunākajām procedūrām, kas uzskaitītas minētajā punktā, un aptverot laikposmu, kurā iesniegts koordinēšanas pieprasījums.

Ja koordinēšanas pieprasījums ir uzskatāms par nepamatotu, pamatojoties uz pirmo daļu, uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un kurš atsakās koordinēt inženiertehniskos darbus, ierīko pietiekami augstas veiktspējas fizisko infrastruktūru, lai apmierinātu iespējamās turpmākās pamatotās trešu personu piekļuves vajadzības.

4. Dalībvalstis var nolemt, ka šā panta 2. un 3. punktu nepiemēro tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, vai kritiskai valsts infrastruktūrai. Dalībvalstis identificē tādu inženiertehnisko darbu veidus, kurus pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ tās uzskata par tādiem, kuru darbības joma ir ierobežota, vai kuri, pamatojoties uz Savienības vai valsts tiesību aktiem, ir saistīti ar valsts kritisko infrastruktūru. Informāciju par šādiem inženiertehnisko darbu veidiem publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību. Dalībvalstis var nolemt nublicēt informāciju, kas saistīta ar valsts kritisko infrastruktūru.

5. Dalībvalstis var sniegt norādes par šā panta piemērošanu.

6. pants

Plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamība

1. Lai pieprasītu 5. panta 2. punktā minēto inženiertehnisko darbu koordinēšanu, jebkurš tīkla operators ar vienotā informācijas punkta starpniecību dara pieejamu elektroniskā formātā turpmāk minēto informācijas minimumu:

- a) darbu ģeogrāfiskā atrašanās vieta un veids;
- b) iesaistītās fiziskās infrastruktūras elementi;
- c) plānotais darbu sākšanas datums un ilgums;

- d) attiecīgā gadījumā – plānotais datums galīgā projekta iesniegšanai kompetentajām iestādēm, kuras izdod atļaujas;
- e) kontaktpunkts.

Tīkla operators nodrošina, ka pirmajā daļā minētā informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kas saistīti ar tā fizisko infrastruktūru, ir pareiza un atjaunināta un nekavējoties tiek darīta pieejama ar vienota informācijas punkta starpniecību. Tas jādara, tiklīdz informācija ir pieejama tīkla operatoram, un jebkurā gadījumā un ja ir plānota atļauja, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atļaujas pieprasījums ir iesniegts kompetentajām iestādēm pirmo reizi.

Lai veicinātu vienošanos par inženiertehnisko darbu koordinēšanu gadījumos, kad tiek būvēti vai remontēti pilsētu ceļi vai ietves, kas atrodas publisko iestāžu īpašumā vai to kontrolē, publiskās iestādes pirmajā daļā minēto informāciju elektroniskā formātā dara pieejamu ar vienota informācijas punkta starpniecību. To dara, tiklīdz informācija ir pieejama publiskajai iestādei, jebkurā gadījumā un ja ir pieprasīta atļauja, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atļaujas pieprasījums ir iesniegts kompetentajām iestādēm pirmo reizi.

Operatoriem ir tiesības pēc pieprasījuma piekļūt pirmajā daļā minētajam informācijas minimumam elektroniskā formātā ar vienota informācijas punkta starpniecību. Pieprasījumā par piekļuvi informācijai norāda teritoriju, kurā operators, kas iesniedz pieprasījumu, plāno ierīkot ĻAVT vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. 15 darba dienu laikā no informācijas pieprasījuma saņemšanas dienas pieprasīto informāciju dara pieejamu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem. Pienācīgi pamatotos gadījumos šo termiņu var pagarināt vēl par 15 darba dienām. Piekļuvi informācijas minimumam var ierobežot vai noraidīt tikai tiktāl, cik tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu tīklu, tostarp kritiskās infrastruktūras, drošību un integritāti, nacionālo drošību, sabiedrības veselību vai drošību, konfidencialitāti un ekspluatācijas noslēpuma un komercnoslēpuma ievērošanu.

2. Dalībvalstis var nolemt, ka šā panta 1. punktu nepiemēro informācijai par tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, valsts kritiskās infrastruktūras gadījumā vai sabiedriskās drošības, valsts drošības vai ārkārtēju apsvērumu dēļ. Dalībvalstis pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ identificē tādu inženiertehnisko darbu veidus, kurus var uzskatīt par ierobežotiem vai kuri attiecas uz valsts kritisko infrastruktūru, kā arī ārkārtējām situācijām vai valsts drošības apsvērumiem, kas attaisnotu pienākuma sniegt informāciju nepiemērošanu. Informāciju par šādiem tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kuriem nepiemēro pienākumus nodrošināt pārredzamību, publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību. Dalībvalstis var nolemt npublicēt informāciju, kas saistīta ar valsts kritisko infrastruktūru.

7. pants

Atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūra

1. Kompetentās iestādes nepamatoti neierobežo **un** nekavē neviena ĻAVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementa ierīkošanu. Dalībvalstis dara visu iespējamo, lai veicinātu to, ka visi noteikumi, kas reglamentē nosacījumus un procedūras, kas piemērojami atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanai, kas vajadzīgas ĻAVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai, ir saskaņoti visā valsts teritorijā, neskarot dalībvalstu tiesības saglabāt noteikumus un garantijas sabiedrības drošības aizsardzībai.
2. Kompetentās iestādes ar vienotā informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā dara pieejamu visu informāciju par nosacījumiem un procedūrām attiecībā uz atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanu, izmantojot administratīvās procedūras, tostarp visu informāciju par atbrīvojumiem no dažām vai visām atļaujām vai piekļuves tiesībām, kas prasītas valsts vai Savienības tiesību aktos.
3. Kompetentās iestādes nodrošina, ka operatori var ar vienotā informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā iesniegt atļaujas vai piekļuves tiesību pieteikumus un iegūt informāciju par sava pieteikuma statusu. Dalībvalstis var precizēt sīki izstrādātas procedūras informācijas izgūšanai.

4. *svītrots*

5. Kompetentās iestādes piešķir vai atsaka atļauju, izņemot piekļuves tiesību, piešķiršanu vēlākais četru mēnešu laikā pēc pilna atļaujas pieprasījuma saņemšanas dienas.

Atļaujas vai piekļuves tiesību pieteikuma pilnību nosaka kompetentās iestādes 20 darba dienu laikā no pieteikuma saņemšanas. Ja vien kompetentās iestādes nav aicinājušas pieteikuma iesniedzēju sniegt trūkstošo informāciju minētajā termiņā, pieteikumu uzskata par pilnīgu.

Pirmā un otrā daļa neskar citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti, lai procedūra noritētu pareizi, un ir piemērojami atļauju piešķiršanas procedūrai, ieskaitot apelācijas procedūras, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.

Izņēmuma kārtā un pamatojoties uz pamatotu iemeslu, pirmajā daļā un 6. punktā minēto četru mēnešu termiņu kompetentā iestāde var pagarināt pēc savas iniciatīvas. Jebkurš termiņa pagarinājums ir iespējami īss un nepārsniedz 4 mēnešus, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams, lai ievērotu citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti, lai procedūra noritētu pareizi, un ir piemērojami atļauju piešķiršanas procedūrai, ieskaitot apelācijas procedūras, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem atbilstīgi Savienības tiesību aktiem. Dalībvalstis izklāsta šāda termiņa pagarinājuma pamatojumu un publicē to iepriekš ar vienotā informācijas punkta starpniecību.

Katru atļaujas vai piekļuves tiesību piešķiršanas atteikumu pienācīgi pamato ar objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem.

6. Atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta 1. punkta a) apakšpunkta, ja LĀVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai papildus atļaujām ir vajadzīgas tiesības piekļūt uz, virs vai zem publiska īpašuma vai attiecīgā gadījumā privātipašuma ar īpašnieka iepriekšēju atļauju vai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kompetentās iestādes šādas piekļuves tiesības piešķir četru mēnešu laikā no pilnīga pieteikuma saņemšanas dienas, izņemot ekspropriācijas gadījumā.

7. *svītrots*

8. Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem var noteikt ĻAVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanas kategorijas, uz kurām neattiecas atļauju piešķiršanas procedūra šā panta nozīmē.

9. Dalībvalstis var *inter alia* pieprasīt atļaujas ĻAVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai ēkās vai objektos ar arhitektonisku, vēsturisku, reliģisku vai vides vērtību, ko aizsargā saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai ja tas nepieciešams sabiedrības drošības, kritiskās infrastruktūras drošības vai vides apsvērumu dēļ.

10. Atļaujām, izņemot piekļuves tiesības, kas vajadzīgas ĻAVT vai ar tiem saistītu iekārtu elementu ierīkošanai, nepiemēro nekādas nodevas vai maksas, kas pārsniedz administratīvās izmaksas, kā pēc analoģijas paredzēts Direktīvas (ES) 2018/1972 16. pantā.

8. *pants*

Ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra un optiskās šķiedras instalācija

1. Visas jaunbūvētās ēkas vai tās, kurās veic nozīmīgus renovācijas darbus, tostarp daudzdzīvokļu ēkas, kurās ir kopīpašumā esoši elementi, galalietotāja atrašanās vietā, par kurām būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc 24 mēnešiem no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, aprīko ar ēkas piekļuves punktu, optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, tostarp savienojumiem līdz tīkla pieslēgumpunktiem, vai dalībvalstīs, kurās ir atļauts tīkla pieslēgumpunktu izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, līdz fiziskajam punktam, kurā galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam.

2. *svītrots*

3. Ja tas nesamērīgi nepalielina renovācijas darbu izmaksas un ja tas ir tehniski iespējams, 24 mēnešu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas visas ēkas galalietotāju atrašanās vietā, tostarp to elementus, kas ir kopīpašumā, kurās veic nozīmīgu renovāciju, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 10. punktā, aprīko ar ēkas piekļuves punktu, optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, tostarp savienojumiem līdz tīkla pieslēguma punktiem, vai dalībvalstīs, kurās ir atļauts tīkla pieslēgumpunktu izvietot ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, līdz fiziskajam punktam, kurā galalietotājs pieslēdzas, lai piekļūtu publiskajam tīklam.

4. Dalībvalstis pieņem attiecīgos standartus vai tehniskās specifikācijas, kas vajadzīgas 1. un 3. punkta īstenošanai, ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Minētie standarti vai tehniskās specifikācijas var ietvert:

- a) ēkas piekļuves punkta specifikācijas un optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas;
- b) kabeļu specifikācijas;
- c) kontaktligzdu specifikācijas;
- d) cauruļvadu vai mazo kanālu specifikācijas;
- e) tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai novērstu elektrisko kabeļu traucējumus;
- f) minimālo lieces rādītājus;
- g) kabeļu iekārtas tehniskās specifikācijas.

5. Ēkas, kas aprīkotas saskaņā ar šo pantu, brīvprātīgi un ievērojot dalībvalstu noteiktās procedūras, ir tiesīgas saņemt marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”, ja dalībvalstis ir izvēlējušās ieviest šādu marķējumu.

6. Dalībvalstis var izstrādāt sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību 4. punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, kā arī lai varētu pretendēt uz 5. punktā minēto marķējumu “gatava optiskajai šķiedrai”. Dalībvalstis var noteikt, ka 1. un 3. punktā minēto būvatļauju izsniegšana ir atkarīga no atbilstības šajā punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, pamatojoties uz tehnisku projektu, un attiecīgā gadījumā atļauju ēku izmantot paredzētajam mērķim pēc būvniecības pabeigšanas, pamatojoties uz sertificētu testa ziņojumu vai līdzīgu procedūru, ko noteikušas dalībvalstis un kas varētu ietvert ēku pārbaudi uz vietas vai to reprezentatīvu paraugu.

7. Šā panta 1. un 3. punktu nepiemēro noteiktām ēku kategorijām, ja šo punktu izpilde ir nesamērīga attiecībā uz izmaksām, kas atsevišķiem īpašniekiem vai kopīpašniekiem rodas, pamatojoties uz objektīviem elementiem. Dalībvalstis nosaka tādu ēku kategorijas, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem.

8. Dalībvalstis var nolemt, ka 1. un 3. punktu nepiemēro vai piemēro ar pienācīgiem tehniskiem pielāgojumiem noteikta veida ēkām, piemēram, īpašām pieminekļu kategorijām, vēsturiskām ēkām, militārām ēkām un ēkām, ko izmanto valsts drošības vajadzībām, kā noteikts valsts tiesību aktos. Dalībvalstis nosaka tādu ēku kategorijas, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem. Informāciju par tādām ēkām publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību.

9. pants

Piekļuve ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai

1. Ievērojot 3. punkta pirmo daļu, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam ir tiesības par saviem līdzekļiem ierīkot savu tīklu līdz ēkas piekļuves punktam.

2. Ievērojot 3. punktu, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam nolūkā ierīkot LĀVT elementus ir tiesības piekļūt jebkādi pašreizējai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, ja dublēšana ir tehniski neiespējama vai ekonomiski nelietderīga.

3. Ikviens ēkas piekļuves punkta un ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētājs izpilda visus pamatotus rakstiskus pieprasījumus no publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājiem par piekļuvi ēkas piekļuves punktam un ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem, pamatotiem un nediskriminējošiem noteikumiem, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz cenu. Dalībvalstis attiecībā uz šiem pieprasījumiem var noteikt sīki izstrādātas prasības.

4. Ja nav pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, ikvienam publisko elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājam ir tiesības savu tīklu ierīkot līdz abonenta telpām, ja ir panākta vienošanās ar īpašnieku vai abonentu, kas izmanto pašreizējo ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ciktāl tā ir pieejama saskaņā ar 3. punktu, un ar noteikumu, ka līdz minimumam ir samazināta ietekme uz trešo personu privātīpašumu.

5. Šis pants neskar ēkas piekļuves punkta vai ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu, ja minētās infrastruktūras vai piekļuves punkta izmantošanas tiesību turētājs nav to īpašnieks, un jebkuru citu trešo personu, piemēram, zemes un ēku īpašnieku, tiesības uz īpašumu.

6. Dalībvalstis var sniegt norādes par šā panta piemērošanu.

10. pants

Vienoto informācijas punktu digitalizācija

1. Vienotie informācijas punkti dara pieejamus atbilstošus digitālos rīkus, piemēram, tīmekļa portālus, elektroniskās adreses, datubāzes, digitālās platformas vai digitālās lietotnes, lai tiešsaistē varētu izmantot visas tiesības un izpildīt visus šajā regulā noteiktos pienākumus.

2. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var savstarpēji savienot vai pilnībā vai daļēji integrēt vairākus digitālos rīkus, lai atbalstītu 1. punktā minētos vienotos informācijas punktus.

3. Dalībvalstis izveido vienotu valsts digitālās ievades punktu, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes, kura nodrošina netraucētu piekļuvi digitalizētajiem vienotajiem informācijas punktiem.

11. pants

Strīdu izšķiršana

1. Neskarot iespēju nodot lietu izskatīšanai tiesā, ikviena puse ir tiesīga ierosināt lietu kompetentajā valsts strīdu izšķiršanas struktūrā, kas izveidota, ievērojot 12. pantu, ja strīds radies:

- a) kad piekļuve pašreizējai infrastruktūrai ir atteikta vai nav panākta vienošanās par īpašiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu, **divu** mēnešu laikā no dienas, kad saņemts piekļuves pieprasījums saskaņā ar 3. pantu;
- b) saistībā ar 4. un 6. pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem, tostarp gadījumos, kad pieprasītā informācija nav sniegta piecpadsmit darba dienu laikā vai pienācīgi pamatotos gadījumos – vēl citu piecpadsmit darba dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 4. pantu un divu nedēļu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 6. pantu;
- c) ja vienošanās par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, ievērojot 5. panta 2. punktu, nav panākta viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts oficiāls pieprasījums saskaņot inženiertehnisko darbus; vai
- d) ja vienošanās par piekļuvi 9. panta 2. vai 3. punktā minētajai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai nav panākta viena mēneša laikā no oficiālā piekļuves pieprasījuma saņemšanas dienas.

1.a Dalībvalstis var nodrošināt, ka gadījumā, kad rodas 1. punkta a) un d) apakšpunktā minētie strīdi, ja struktūra, no kuras operators ir pieprasījis piekļuvi, vienlaikus ir tiesīga piešķirt tiesības piekļūt īpašumam, uz kura, kurā vai zem kura atrodas piekļuves objekts, kompetentā valsts strīdu izšķiršanas struktūra var izšķirt strīdu par piekļuves tiesībām.

2. Šā panta 1. punktā minētā valsts strīdu izšķiršanas struktūra, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu, izdod saistošu lēmumu, lai izšķirtu strīdu vismaz:

- a) četru mēnešu laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem strīdiem;
- b) divu mēnešu laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā.

Šos termiņus drīkst pagarināt vienīgi pienācīgi pamatotos izņēmuma apstākļos.

3. Attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta a), c) un d) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā valsts strīdu izšķiršanas struktūras lēmums var ietvert taisnīgu un saprātīgu noteikumu noteikšanu, tostarp attiecībā uz cenu.

Ja strīds ir saistīts ar piekļuvi operatora infrastruktūrai un valsts strīdu izšķiršanas struktūra ir valsts regulatīvā iestāde, attiecīgā gadījumā ņem vērā Direktīvas (ES) 2018/1972 3. pantā noteiktos mērķus.

4. Šis pants papildina tiesiskās aizsardzības līdzekļus un procedūras, kas ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ¹⁸ 47. pantu, un tos neskar.

12. pants

Kompetentās struktūras

1. Katru no valsts strīdu izšķiršanas struktūrai noteiktajiem uzdevumiem izpilda viena vai vairākas kompetentās struktūras, kas var būt jau pastāvošas struktūras.

¹⁸ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV C 326, 26.10.2012., 391.–407. lpp.).

2. Valsts strīdu izšķiršanas struktūra ir juridiski nošķirta un funkcionāli neatkarīga no tīklu operatora un publiskas iestādes, kurai pieder strīdā iesaistītā fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē. Dalībvalstis, kas saglabā tīkla operatoru īpašumtiesības vai kontroli pār tiem, nodrošina ar valsts strīdu izšķiršanas procedūrām saistīto funkciju un vienotā informācijas punkta funkciju efektīvu strukturālu nošķiršanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

Valsts strīdu izšķiršanas struktūras rīkojas neatkarīgi un objektīvi, un, lemjot par tām iesniegtajiem strīdiem, neprasa un nepieņem norādījumus no citām struktūrām. Tas neliedz īstenot pārraudzību saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tikai kompetentās pārsūdzības iestādes ir pilnvarotas apturēt vai atcelt valsts strīdu izšķiršanas struktūru lēmumus.

3. Valsts strīdu izšķiršanas struktūra var uzlikt maksu, kas sedz tai noteikto uzdevumu veikšanas izmaksas.

4. Visas strīdā iesaistītās puses pilnībā sadarbojas ar valsts strīdu izšķiršanas struktūru.

5. Vienota informācijas punkta funkcijas, kas minētas 3.–8. un 10. pantā, veic viena vai vairākas kompetentās iestādes, ko attiecīgi valsts, reģionālā vai vietējā līmenī iecēlušas dalībvalstis. Par vienoto informācijas punktu izmantošanu var uzlikt maksu, kas sedz šo funkciju veikšanas izmaksas.

6. Šā panta 2. punkta pirmo daļu piemēro *mutatis mutandis* kompetentajām iestādēm, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas.

7. Kompetentās struktūras savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi. Dalībvalstis tām nodrošina pienācīgus tehniskus, finansiālus un cilvēku resursus tām uzticēto uzdevumu izpildei.

8. Dalībvalstis ar vienotā informācijas punkta starpniecību publicē attiecīgos uzdevumus, kas jāveic katrai kompetentajai struktūrai, jo īpaši, ja šie uzdevumi ir uzticēti vairāk nekā vienai kompetentajai iestādei vai ja piešķirtie uzdevumi ir mainījušies. Attiecīgā gadījumā kompetentās iestādes apspriežas un sadarbojas viena ar otru kopēju interešu jautājumos.

9. Visu to kompetento iestāžu nosaukumus, kuras atbilstīgi šim pantam veic kādu funkciju saskaņā ar šo pantu, un to pienākumus dalībvalstis dara zināmus Komisijai divpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas, bet šajā sakarā veiktas izmaiņas – pirms izraudzīšanas vai izmaiņu spēkā stāšanās dienas.

10. Visus lēmumus, ko pieņēmusi kāda kompetentā struktūra, var saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārsūdzēt pilnīgi neatkarīgā apelācijas iestādē, kas var būt tiesu iestāde. Direktīvas (ES) 2018/1972 31. pantu piemēro *mutatis mutandis* visām pārsūdzībām uz šā punkta pamata.

Apelācijas tiesības saskaņā ar pirmo daļu neskar pušu tiesības panākt strīda izšķiršanu valsts kompetentajā tiesā.

[...]

14. pants

Sodi

Dalībvalstis izklāsta noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas un par tādu saistošu lēmumu pārkāpumiem, ko, ievērojot šo regulu, pieņēmušas 12. pantā minētās kompetentās struktūras, un veic visus pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanas nodrošināšanai. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši.

15. pants

Ziņošana un uzraudzība

1. Piecu gadu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Ziņojumā iekļauj kopsavilkumu par šajā regulā paredzēto pasākumu ietekmi un novērtējumu par virzību tās mērķu sasniegšanā, tostarp to, vai un kā regula vēl vairāk varētu sekmēt to savienojamības mērķrādītāju sasniegšanu, kas noteikti lēmumā, ar kuru izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam.
2. Šajā nolūkā Komisija var no dalībvalstīm pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz nekavējoties. Proti, 24 mēnešu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas dalībvalstis ciešā sadarbībā ar Komisiju, izmantojot Sakaru komiteju, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. pantu, nosaka rādītājus, lai pienācīgi uzraudzītu šīs regulas piemērošanu, un mehānismu, lai nodrošinātu periodisku datu vākšanu un to paziņošanu Komisijai.

16. pants

Pārejas pasākumi

Dalībvalstis var noteikt, ka pašvaldībām, kurās ir mazāk nekā 3500 iedzīvotāju, 4. panta 2. punktā minētais 24 mēnešu termiņš ir 36 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Šajā laikposmā minētās pašvaldības nodrošina, ka pieejamā informācija ir pieejama operatoriem pēc pieprasījuma.

17. pants

Atcelšana

1. Direktīva 2014/61/ES tiek atcelta.
2. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar pielikumā doto atbilstības tabulu.

18. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To sāk piemērot 24 mēnešus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*